

© Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen en gerecycled materiaal.

www.fsc.org Cert no. SCS-COC-00812
© 1996 Forest Stewardship Council

Foto's omslag

- *Koningin Beatrix bij de opening van het stadsarchief Amsterdam in de Bazel, 12 september 2007 (foto: Maurice Boyer copyrights)*
- *Nieuw Land Erfgoedcentrum: depottoren met op de voorgrond een beeld van Cornelis Lely, grondlegger van Flevoland*
- *Overdracht van het Giessenlands Archief aan het Regionaal Archief Gorinchem op 19 oktober 2007*
- *Werkbezoek van Dhr. Robbertsen, Commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht, en gedeputeerde Raven aan het gemeentearchief Zeist, 12 december 2007 (foto: Ruud Mulders)*

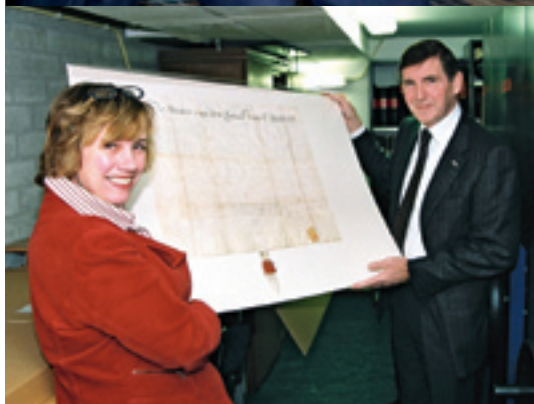
Juni 2009

Dit is een uitgave van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland.

Ontwerp en druk: MultiMediaCentrum Provincie Utrecht

Oplage: 750 exemplaren

Verslag van de Randstedelijke provinciale archiefinspecties

2007-2008

provincie :: Utrecht

Provincie
Noord-Holland

provincie HOLLAND
ZUID

PROVINCIE FLEVOLAND

Verslag van de Randstedelijke provinciale archiefinspecties 2007-2008

Inhoud

1	<i>Inleiding, trends</i>	5
2	<i>Toezicht op de historische archieven</i>	6
	Landelijke ontwikkelingen Ontwikkelingen binnen de Randstad Ontwikkelingen per provincie	
3	<i>Toezicht op de recente archieven van provincies, gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en regiopolitie</i>	24
	Randstedelijke en landelijke ontwikkelingen Toezicht op het beheer van de archieven van de provincies Toezicht op de archiefzorg van gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en regiopolitie	
4	<i>Overige activiteiten</i>	39
	<i>Bijlage 1</i>	42
	Overzicht inspectiegegevens Randstedelijke provincies	
	<i>Bijlage 2</i>	60
	Toegekende bijdragen en subsidies provincies	

1 Inleiding, trends

Met plezier bieden wij hierbij het tweede gezamenlijke verslag van de Randstedelijke provinciale archiefinspecties over de jaren 2007 en 2008 aan. Nog meer dan in het vorige hopen wij u een overzicht te bieden van de situatie van de publiekstoegankelijkheid van historische archieven en het informatie- en archiefbeheer in onze vier provincies.

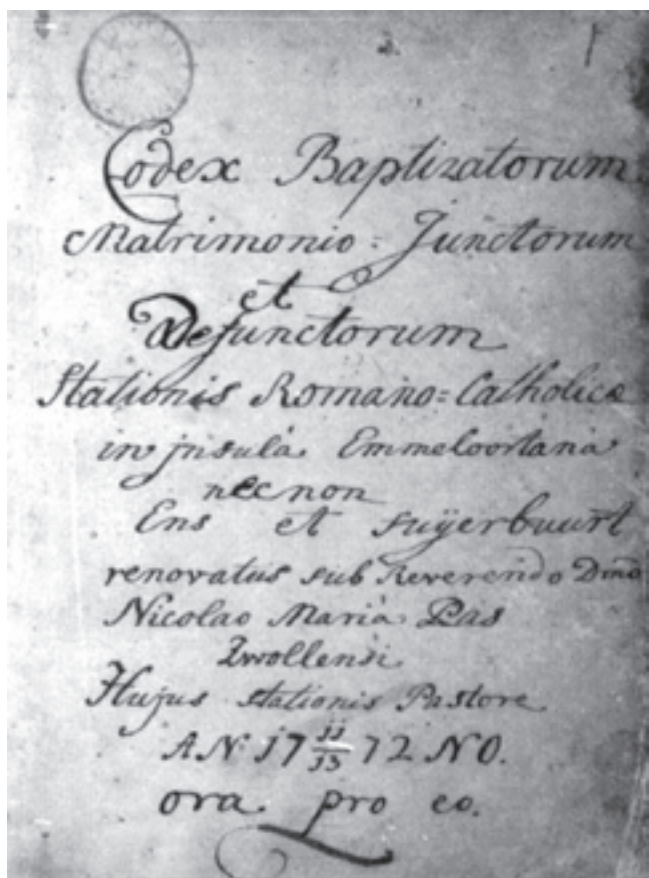
Grote vooruitgang is de afgelopen jaren geboekt op het gebied van het publieksbereik en het beheer van de historische archieven. Deze ontwikkeling werd vanouds ondersteund door het provinciale stimuleringsbeleid. Maar liefst tien voormalige 'witte vlekken' gemeenten in de Randstad sloten zich aan bij Regionaal Historische Centra of archiefdiensten, zodat er nu in de vier provincies totaal nog zestien 'witte vlekken' over zijn. Alle waterschappen in de Randstad kenden al eerder professioneel archiefbeheer en –toegankelijkheid. Er heerste een ware bouwwoede bij de archiefdiensten. Veel publieksvriendelijke nieuwbouw kwam tot stand of werd voorbereid, die de provincies in veel gevallen mee financierden. Ook de digitale toegankelijkheid van archieven verbeterde sterk. Dit laatste werd nog nadrukkelijker dan voorheen gestimuleerd door de provincies, als onderdeel van het provinciale cultuurbeleid. Er zijn nog wel kanttekeningen

te plaatsen, omdat deze ontwikkeling niet overal gelijk en niet eenduidig verloopt. Meer daarover vindt u in het tweede hoofdstuk.

Zorgwekkend is de ontwikkeling op het gebied van de administratieve informatiebestanden en archieven. De gezamenlijke Raden voor Openbaar Bestuur en Cultuur signaleerden in 2008 een dreigend informatie-infarct bij de overheid, nog verergerd door de voortschrijdende digitalisering. Uit onze praktijk kunnen wij bevestigen, dat in de overgang van papieren naar digitale archivering de situatie dreigt, dat geen van beide meer op orde zijn.

Wij droegen als inspecties het onze bij aan het voorkómen van het infarct. Er werden *provinciale Beleidsregels vervanging archiefbescheiden* vastgesteld en wij werkten mee aan nieuwe landelijke normen voor de digitale beheersomgeving. Deze regels en normen helpen bij het verantwoord overgaan van papier op digitaal archief. Er bleek dan ook grote belangstelling voor onze voorlichtingsactiviteiten op dit gebied. Dit is echter niet genoeg. De komende tijd zullen overheden samen met de archiefdiensten een goede organisatie moeten opzetten met als doel verantwoord en duurzaam beheer van digitaal archief.

Waar wij kunnen zullen wij deze ontwikkeling stimuleren. Nu op advies van de commissie Oosting het provinciale archieftoezicht meer op afstand zal komen te staan, is het zorgelijk dat in veel regio's het gemeentelijke archieftoezicht krap tot onvoldoende is ingevuld. Hierbij speelt ook mee dat er nog steeds geen goede opleiding voor archiefinspecteurs is, zodat dit vak slechts in de praktijk kan worden geleerd. Meer hierover vindt u in het derde hoofdstuk.

Katholieke doopakte uit 1772 (NLE, Schokland, inv.nr. 411a)

2 Toezicht op de historische archieven

In de cultuurnota's van de Randstadprovincies wordt meer en meer aandacht geschonken aan het belang van kennis over het verleden, vergroting van het publieksbereik en de mogelijkheden die de nieuwe media daarvoor bieden. Het netwerk van archiefdiensten in de Randstad breidde zich verder uit en versterkte zich.

Landelijke ontwikkelingen

Decentralisatie Regionale Historische Centra

In het Bestuursakkoord tussen rijk en provincies van juni 2008 werd een passage opgenomen over de decentralisatie van de Regionaal Historische Centra, de fusies van de gemeente- en rijksarchieven in de provinciehoofdsteden. De huidige rijksverantwoordelijkheid voor deze archiefinstellingen zou in 2011 moeten overgaan naar de provincies. Voor de Randstad zijn dat het Noord-Hollands Archief, Het Utrechts Archief en Nieuw Land Erfgoedcentrum in Lelystad. Het rijksarchief in de provincie Zuid-Holland is als aparte afdeling bij Het Nationaal Archief ondergebracht en neemt daardoor in deze ontwikkeling een aparte plaats in. In de loop van 2007 zijn de werkzaamheden van een ambtelijke werkgroep op gang gekomen die de gevolgen van deze decentralisatie in kaart moet brengen. De cultuurgedeputeerde Raven van de provincie Utrecht neemt, samen met haar collega uit de provincie Overijssel, namens het IPO deel aan het bestuurlijke overleg over dit decentralisatievoorstel. Aangezien een aantal gemeenten participeren in deze RHC's is ook de VNG hierbij betrokken. Over het algemeen staan de provincies positief tegenover dit voorstel, maar stellen wel als voorwaarde dat alle financiële en juridische consequenties van de decentralisatie zorgvuldig in kaart worden gebracht, voordat in 2011 de nieuwe situatie van start gaat. De Utrechtse inspecteur levert namens het LOPAI een bijdrage aan de voorbereidingen van deze decentralisatie.

Taskforce Digitale Toegankelijkheid Archieven

Ook deze jaren ging de in 2004 in het leven geroepen Taskforce Archieven door met het ontwikkelen van adviezen en instrumenten op het gebied van digitale toegankelijkheid van archieven. Desondanks lijkt de missie van de Taskforce, het realiseren van één virtuele Collectie Nederland, nog lang niet voor het gehele archiefveld haalbaar. Nog steeds zijn er grote verschillen tussen het Nationaal Archief en grotere gemeente- en regionale archieven enerzijds die ook in 2007 en 2008 flinke stappen hebben genomen als het gaat om digitale

toegankelijkheid. Anderzijds blijven kleinere archiefdiensten daarin nog steeds achter. Eind 2008 heeft de Stuurgroep van de Taskforce, waarin de Utrechtse gedeputeerde Raven namens het IPO in zit, dan ook dringend geadviseerd om de werkzaamheden van de Taskforce ook na 2008 voort te zetten. Het ministerie van OCW wil in ieder geval voor 2009 de Taskforce financieel blijven ondersteunen.

Van groot belang daarbij is dat de Taskforce nog meer impulsen geeft aan eenduidige digitale toegankelijkheid van zowel grote als ook de kleinere spelers in het archiefveld, om zo de ontstane verschillen te verkleinen. De rol van het Nationaal Archief als trekker blijft noodzakelijk.

Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven 2007

Stichting Erfgoed Nederland liet in 2007 een onderzoek uitvoeren naar het profiel van de archiefbezoekers en de waardering voor de verschillende onderdelen van de dienstverlening bij Nederlandse archiefinstellingen. De belangrijkste conclusies waren dat, in vergelijking met eenzelfde onderzoek in 2005, het profiel van de gemiddelde archiefbezoeker weinig is veranderd: het zijn nog steeds veelal mannen van middelbare leeftijd of ouder met een bovengemiddeld opleidingsniveau die archiefdiensten bezoeken. Sinds 2005 is het internetgebruik bij de archiefbezoeker verdubbeld, terwijl de bezoekfrequentie aan de studiezalen is gedaald. Opvallend is dat de tevredenheid over de zoekresultaten daalde.

Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland

Met het opgaan van de koepelorganisatie DIVA per 1 januari 2007 in de Stichting Erfgoed Nederland, werd de behoefte aan een aparte branchevereniging voor archiefinstellingen weer groter. Medio 2007 werd de Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland (BRAIN) opgericht, waarvan ook de provinciale archiefinspecties Noord-Holland en Utrecht lid werden. In de loop van 2008 ontwikkelde BRAIN activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg, benchmarking, arbeidsmarkt/opleiding en herinrichting archiefinspectiefunctie.

Certificering beroepsgroep archivariissen en recordmanagers

In het kader van kwaliteitszorg nam de Koninklijke Vereniging voor Archivarissen Nederland in 2008 het initiatief tot certificering van de beroepsgroep. Bij de ontwikkeling van een Nederlands register van archivariissen en recordmanagers was ook de Utrechtse provinciaal archiefinspecteur betrokken. Dit register wordt de komende jaren opgezet.

Ontwikkelingen binnen de Randstad

Fysieke bezoeken aan archieven en RHC's

Archiefdienst	Bezoekersaantal 2007	Bezoekersaantal 2008
Noord-Holland		
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht	196	202
Streekarchief Gooi en Vechtstreek	4.084	3900
Stadsarchief Amsterdam	17.525	21.891
Stadsarchief Naarden	1.640	1.315
Noord-Hollands Archief	9.238	9.864
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	5.239	4.467
Waterlands Archief	2.432	2.288
Westfries Archief	3.908	3.710
Gemeentearchief Zaanstad	4.146	3.031
Zuid-Holland		
Gemeentearchief Delft	2.166	2.073
DiEP Dordrecht	6.316	5.469
Streekarchief Goeree-Overflakkee	1.025	1.210
RHC Groene Hart Archieven		1.919
Hoogheemraadschap van Delfland	400	450
Hoogheemraadschap van Rijnland	244	191
Historisch Archief Westland	2.068	3.068
Regionaal Archief Leiden	6.216	6.200
Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg	761	792
Gemeentearchief Oegstgeest	235	232
Gemeentearchief Schiedam	4.219	3.593
Stadsarchief Vlaardingen	1.800	1.655
Streekarchief Voorne-Putten-Rozenburg	908	884
Gemeentearchief Zoetermeer	439	388
Schieland en Krimpenerwaard	10	25
Gemeente Archief Rotterdam	10.854	10.353
Utrecht		
Gemeentearchief Zeist	567	261
Gemeentearchief Nieuwegein	329	249
Het Utrechts Archief	10087	9.564
Gemeentearchief Veenendaal	645	470
Streekarchivariaat Kromme-Rijngebied – Utrechtse Heuvelrug	1.221	1.008
Archief Eemland	4432	3221
Flevoland		
Nieuw Land Erfgoedcentrum	558	458

Veranderingen in het archievenpubliek

De algemene trend: daling van de fysieke bezoeken aan de archieven en explosieve stijging van de bezoeken via internet, zette door. De behoefte aan historische informatie, vooral over het eigen land, de eigen regio of omgeving is groot en stijgt nog steeds. In toenemende mate zoekt het publiek die informatie in eerste instantie op internet.

Het archiefbeleid, als onderdeel van het cultuurbeleid van de vier Randstadprovincies sluit hierop aan. Professioneel, aan de Archiefwet beantwoordend beheer van de archieven is daarbij een voorwaarde. Als voorbeeld: niet geïnventariseerde, onprofessioneel beheerde archieven kunnen ook niet goed via websites worden ontsloten.

De volgende concrete zaken zijn door de provincies bevorderd:

- aansluiting van zoveel mogelijk gemeenten en waterschappen bij professionele regionale archiefdiensten, opheffen van 'witte vlekken' op de archiefkaart;
- oprichting van stevige, centraal georganiseerde en goed bereikbare professionele archiefdiensten in aantrekkelijke en laagdrempelige gebouwen, opheffen van kleinschalige en decentraal georganiseerde archiefdiensten;
- goede digitale bereikbaarheid van historische archieven via internet;
- samenwerking van archieven met andere culturele instellingen en met scholen.

Archieven die het bovenstaande al grotendeels hebben bereikt, worden Regionaal Historische Centra (RHC's) genoemd. Het verschil tussen RHC's en 'klassieke' archiefdiensten is graduueel.

Witte vlekken

Zoals onderstaande grafiek aangeeft, heeft het provinciale beleid de afgelopen jaren weer belangrijke resultaten opgeleverd. In totaal tien Randstedelijke gemeenten méér sloten zich aan bij professionele archiefdiensten.

In Noord-Holland sloot de gemeente Haarlemmermeer een samenwerkingsovereenkomst met het Noord-Hollands Archief. In Zuid-Holland sloten de gemeenten Binnenmaas en Hendrik-Ido-Ambacht zich aan bij het stadsarchief Dordrecht (DiEP), Giessenlanden bij het Regionaal Archief Gorinchem, Hillegom en Teylingen bij het Regionaal Archief Leiden en Alkemade bij het streekarchief Rijnlands Midden.

Drie Utrechtse gemeenten: IJsselstein, Lopik en Oudewater sloten zich aan bij het interprovinciale RHC Rijnstreek en Lopikerwaard.

Provinciale rol bij RHC-vorming en vergroting publieksbereik

In het provinciale cultuurbeleid spelen de archieven een belangrijke rol als bron voor de lokale, regionale en provinciale geschiedenis.

In zes regio's in Noord-Holland zijn met steun van de provincie publiekstoegankelijke Regionaal Historische Centra (RHC's) ontstaan, waar vrijwel alle gemeenten, waterschappen en regionale overheden hun historisch archief gezamenlijk beheren en aan het publiek beschikbaar stellen. In de zevende regio, de Gooi en Vechtstreek, is nog steeds sprake van drie kleine archiefdiensten. Zij hebben eind 2008 gezamenlijk een website tot stand gebracht: gooienvechthistorisch.nl, zodat ook deze archieven een grotere bekendheid krijgen. De gemeenten Texel en Diemen blijven over als 'witte vlekken'. Zuid-Holland kent vijf samenwerkingsgebieden, waarin naast kleine en middelgrote gemeentelijke archiefdiensten ook RHC's hun activiteiten ontplooiën. Deze samenwerkingsgebieden zijn Rijnmond, Haaglanden, Zuid-Holland Noord, Oost en Zuid. In 2008 hebben de Zuid-Hollandse RHC's op instigatie van het Provinciaal Historisch Centrum een vergadering belegd om ervaringen en ideeën uit te wisselen, onder meer over de door hen gehanteerde tarieven voor het beheer en gebruik van hun archieven en collecties.

Ook de provincie Utrecht heeft vijf RHC-regio's benoemd. In de regio's Vecht en Venen en de stad Utrecht kwamen centrale en verbeterde publieksvoorzieningen tot stand. In Eemland en Zuid-oost Utrecht werd de bouw van dergelijke voorzieningen verder voorbereid. De totstandkoming van het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard betekent een flinke kwaliteitsverbetering van de archieven in zuidwest Utrecht. Zorgelijk blijft de organisatie van de archiefzorg van Vianen en Nieuwegein, evenals de minimale formatie, zonder benoemde archivaris van het gemeentearchief Veenendaal. De provincie bleef bij Vianen en Nieuwegein aandringen op aansluiting bij een bestaande archiefdienst.

In Flevoland zijn vier gemeenten en het waterschap aangesloten bij het Nieuw Land Erfgoedcentrum. De gemeente Almere heeft een eigen kleine archiefdienst met een formatie van 1,8 fte. De gemeente Noordoostpolder bleef in deze jaren een 'witte vlek' op de archiefkaart.

Vergelijking witte vlekken gemeenten Randstadprovincies 31-12-2006 en 31-12-2008				
Provincie	Aantal 2006	% 2006	Aantal 2008	% 2008
Noord-Holland	3	5	2	3
Zuid-Holland	16	20	10	13
Utrecht	6	20	3	10
Flevoland	1	17	1	17
Gemiddeld	6,5	15,5	4	10,7

In het provinciale cultuurbeleid is de samenwerking tussen archieven, bibliotheken, musea en andere culturele instellingen belangrijk. In de praktijk groeit de samenwerking tussen archieven en bibliotheken, bijvoorbeeld vanuit het Alkmaars Archief met de bibliotheek Den Helder, in Waddinxveen en Gouda vanuit het streekarchief Midden-Holland en vanuit het RHC Vecht en Venen met de bibliotheek in Breukelen. Voor de komende jaren zijn nog veel meer Historische Informatiepunten in bibliotheken gepland. In Noord- en Zuid-Holland worden deze activiteiten via ProBiblio volledig gefinancierd door de provincies. In Flevoland is in 2008, in samenwerking met het Nieuw Land Erfgoedcentrum, een Historisch Informatiepunt in de bibliotheek in Emmeloord geopend. Een overzicht van de in de verslagjaren verstrekte provinciale

subsidies en bijdragen is als bijlage 2 achter in dit verslag te vinden.

Digitale toegankelijkheid

De digitale toegankelijkheid van de Randstedelijke archieven nam de afgelopen jaren weer toe, maar die éne virtuele Historische Collectie Nederland, die de Taskforce Archieven voor zich ziet, kwam nog (lang) niet tot stand.

De meeste archiefdiensten ontwikkelden hun websites verder, en deze trokken dan ook een stijgende hoeveelheid bezoekers. In Noord-Holland kwam het niet tot een gemeenschappelijke aanpak of portal zoals in de andere provincies. Omdat de digitale toegankelijkheid in de Gooi- en Vechtstreek achterbleef bij die in de andere regio's, werd in 2007 een eenmalige provin-

Bezoekersaantallen websites	Aantallen 2007	Aantallen 2008
Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV)	1.934	3.107
Streekarchief Gooi en Vechtstreek	8.712	8.804
Stadsarchief Amsterdam	502.483	538.858
Noord-Hollands Archief	369.000	1.318.617
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	90.404	114.520
Waterlands Archief	16.463	17.240
Westfries Archief	22.000	23.000
Gemeentearchief Zaanstad	21.742	25.342
http://zaanstad.pictura-dp.nl	43.772	43.323
Gemeentearchief Rotterdam	348.779	412.500
Gemeentearchief Delft		(aug-dec) 8.210
http://delft.digitalestamboom.nl	90.457	81.935
www.digitalearenadelft.nl		(aug-dec) 3.174
http://historischgis.delft.nl		(aug-dec) 964
http://www.go2cit.nl/da/index.aspx		(aug-dec) 2.359
DiEP Dordrecht	6.316	5.469
www.archieven.nl	270.000	320.000
Goeree-Overflakkee	16.500	18.200
RHC Groene Hart Archieven		425.000
Hoogheemraadschap van Delfland	3.948	3.756
www.archieven.nl	14.315	1.467
Historisch Archief Westland	onbekend	2.400
Regionaal Archief Leiden	108.000	110.000
Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg	3.254	4.309
Gemeentearchief Schiedam	57.097	54.152
Stadsarchief Vlaardingen		13.326
Streekarchief Voorne-Putten-Rozenburg	36.000	40.500
Gemeentearchief Zoetermeer	5.105	7.802
Hoogheemraadschap Schieland en Krimpenerwaard	500	603

Bezoekersaantallen websites	Aantallen 2007	Aantallen 2008
www.geschiedenisvanzuidholland.nl	25.000	67.00
Archief Eemland	101.902	116.505
Gemeentearchief Zeist	4.064	2.772
www.archieven.nl	475	389
www.rhoen.nl/oorlogsslachtoffers	9.507	10.089
Het Utrechts Archief	849.090	1.123.062
Gemeentearchief Veenendaal	67.000	46.353
Nieuw Land Erfgoedcentrum	38.211	53.253
www.flevolandbovenwater.nl	57.875	49.681
www.flevolandsgeheugen.nl	-	1.379

ciale bijdrage van € 250.000 verleend aan de opbouw van een gezamenlijke website. Eind 2008 ging de proefversie van deze site gooienvechthistorisch.nl de lucht in.

In de komende cultuurnotaperiode wil de provincie een Noord-Hollands Digitaal Museum van de provinciale geschiedenis tot stand brengen. In dat kader wordt een digitale verbinding gelegd tussen de Noord-Hollandse musea, archieven en eigen provinciale collecties, zoals de Provinciale Atlas en de archeologische collectie.

In Zuid-Holland werd medio 2007 de door het ministerie van OCW gefinancierde website/databank www.geschiedenisvanzuidholland.nl opgeleverd. Via deze website, die in opdracht van het Provinciaal Historisch Centrum werd ontwikkeld, zijn inventarissen en beeldbanken van 14 van de 22 openbare archiefdiensten te raadplegen, evenals historische informatie over de provincie en de thans 77 gemeenten. Hiermee is een Zuid-Hollandse portal ontstaan waarin het 'historisch verhaal van Zuid-Holland' in een samenhangende context te vinden is. Ook beheert het PHC de 'Geschiedenisbank Zuid-Holland' (www.geschiedenisbank-zh.nl) ten behoeve van de ca. 120 historische verenigingen. PHC organiseerde een studiemiddag over het project Zuid-Hollandse Collecties Digitaal. In dat kader wordt archiefinstellingen de mogelijkheid geboden om hun collecties op de Zuid-Hollandse website te ontsluiten met de toepassing van EAD. De archiefdiensten van Schiedam, Vlaardingen, Dordrecht, Delft en Goeree-Overflakkee nemen deel aan dit ontwikkelingsproject.

Net als in de voorgaande jaren bleef er in de provincie Utrecht veel aandacht voor de digitale toegankelijkheid van historische bronnen. De gezamenlijke website van de Kring van Utrechtse Archivarissen ontwikkelde zich in 2007 verder, een trend die zich de komende jaren zal doorzetten. De meeste archiefdiensten besloten om ook in deze fase weer een groot aantal inventarissen te publiceren via www.utrechtsarchiefnet.nl.

Het college van GS nam in haar programma 2007-2011 een bedrag op van € 4 miljoen voor het project de Utrechtse Schatkamer met als doel de Utrechtse cultuurhistorische schatten

beter toegankelijk en beleefbaar te maken voor een breed publiek. Een deel van dit bedrag is de komende jaren beschikbaar voor diverse digitaliseringprojecten van de Utrechtse archiefdiensten, vooral de kleinere.

De website www.flevolandbovenwater.nl bleef beschikbaar als toegang tot de Flevolandse archieven, archeologische en cultuurhistorische objecten.

Het stadsarchief Almere werkte in 2007 en 2008 aan de digitale toegankelijkheid van het beleidsarchief van Almere uit de periode tot en met 1984. Via DEA, Digitaal Erfgoed Almere, is hiermee een groot aantal foto's en archiefstukken digitaal beschikbaar geworden voor het publiek.

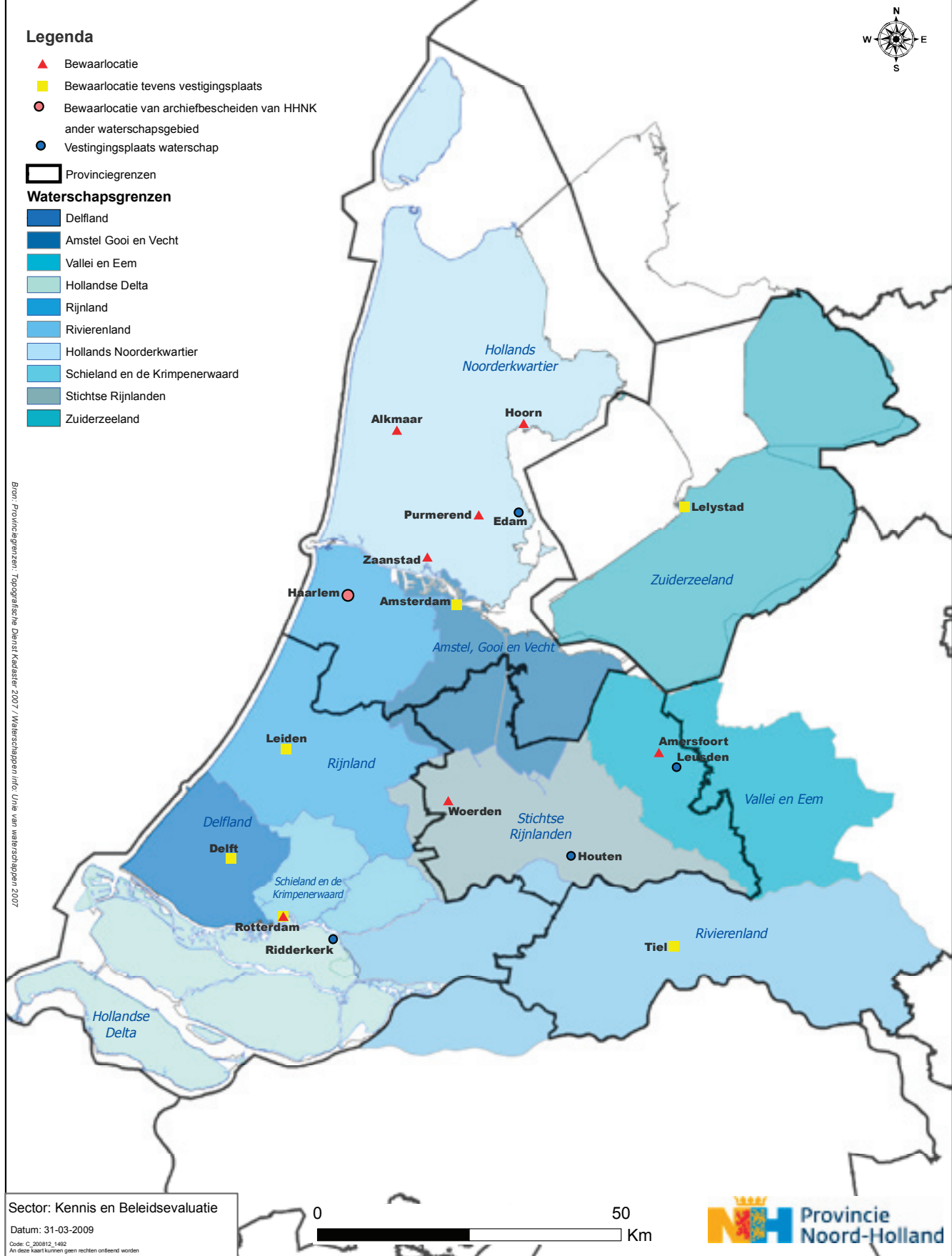
Veiligheidszorg

In de provincie Utrecht werd in 2007 en 2008 in het kader van de netwerkaanpak veiligheidszorg door een aantal archiefdiensten en musea gewerkt aan het opstellen van calamiteitsplannen en het opbouwen van een veiligheidsnetwerk. Dit project werd gecoördineerd door Landschap Erfgoed Utrecht en financieel ondersteund door de provincie en de Mondriaanstichting.

Waterschapsarchieven

Historische waterschapsarchieven zijn in ons land een belangrijke bron omdat de vele waterschappen eeuwenlang samen, in nauwe relatie met de gemeenten en kerken, de lokale en regionale besturen vormden. Van de huidige negen waterschappen waarvan het gebied (grotendeels) in de Randstad ligt, hebben er vier zelfstandige archiefdiensten: Rijnland, Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard en Amstel, Gooi en Vecht. De archieven van hun rechtsvoorgangers gaan vaak terug tot de vijftiende eeuw. De overige vijf waterschappen hebben de historische archieven van hun rechtsvoorgangers ondergebracht in de bestaande regionale archiefdiensten, zie bijgaande kaart. De laatste constructie heeft onze voorkeur, omdat daar ook de gemeentearchieven uit dezelfde periode berusten. Voor het publieksbereik van de waterschapsarchieven is het beter als zij op dezelfde plek als de gemeentearchieven zijn te vinden.

Archiefbeheer waterschappen per 31 december 2008

Ontwikkelingen per provincie

Provincie Noord-Holland

Noord-Hollands Archief

www.noord-hollandsarchief.nl

Na een ingrijpend verbouwings- en restauratietraject kon op 6 juni 2007 het nieuwe Publiekscentrum van het Noord-Hollands Archief in de Janskerk te Haarlem worden geopend door Commissaris van de Koningin Borghouts en mevrouw Van Kranendonk, Directeur-generaal Cultureel Erfgoed van het ministerie van OCW. De openingshandeling was het onthullen van het koorhek tussen de studiezaal van het Publiekscentrum en de Commandeurszaal, dat is de ruimte voor tentoonstellingen, lezingen en evenementen, in het oude koor van de kerk.

In het voorjaar van 2007 werd het nieuwe Beleidsplan 2007-2010 Het Noord-Hollands Archief, voor wie wil weten hoe het was gepresenteerd. Daarin staan het verbreden van het publieksbereik, toegankelijk maken en digitaliseren van de archieven en collecties centraal. De samenwerking met andere culturele instellingen werd versterkt, onder meer door deel-

name van het NHA aan de Haarlemse Erfgoedcoalitie die activiteiten zoals de jaarlijkse Erfgoednacht organiseert. Ook werkte het NHA mee aan de oprichting van een Historisch Informatiepunt in de bibliotheek Velsen. Na voorbereidende gesprekken in de afgelopen jaren werd op 11 december 2008 een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Haarlemmermeer gesloten. Daarin is geregeld dat de archieven van Haarlemmermeer in Hoofddorp blijven, maar worden beheerd en aan de klant ter beschikking gesteld door medewerkers van het NHA. Daarmee maken nu twaalf gemeenten in de IJmond/Zuid-Kennemerland gebruik van de faciliteiten van het NHA en is één van de laatste 'witte vlekken' op de archiefkaart van de provincie ingevuld.

Nadat in het bestuursakkoord rijk-provincies 2008 afspraken waren gemaakt over decentralisatie van het rijksgedeelte van de RHC's naar de provincies, werd hierover voorbereidend overleg gevoerd tussen de provincie en de directeur van het NHA.

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

www.archiefalkmaar.nl

Ook in het Beleidsplan 2006-2010 van het Alkmaars Archief werd de ambitie neergelegd om een breder publiek te bereiken, historische informatiepunten (HIP's) in bibliotheken

Toespraak van mw Van Kranendonk, DG Cultureel erfgoed bij de opening van het publiekscentrum van het Noord-Hollands Archief, 6 juni 2007 (foto: Paul Maessen)

in de regio in te richten, meer aan educatie te doen en de collecties via internet meer en meer digitaal aan te bieden. Er kwam vanuit het archief een Centrum voor Lokale Geschiedenis tot stand in de bibliotheek van Den Helder, in samenwerking met de historische verenigingen.

De personele bezetting kon door de aansluiting van Den Helder in 2006 worden uitgebreid met 1 fte. Hoewel dit nog steeds aan de krappe kant is, kon hiermee de ergste personele nood worden gelengd.

In de verslagperiode werd onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor uitbreiding of nieuwbouw van het RHC, waarbij zestien gemeenten in Noord-Kennemerland en de Kop van Noord-Holland, plus het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voor dit gebied zijn aangesloten. Uitbreiding is in elk geval nodig door de aansluiting van zoveel gemeenten en de grote aanwas van archieven in de laatste jaren. Nieuwbouw bleek de beste en uiteindelijk ook financieel de aantrekkelijkste optie, en na onderzoek bleek dat nieuwbouw op het terrein van de Ambachtsschool aan de Bergerweg in Alkmaar de beste optie was. Op dit vlakbij het station Alkmaar gelegen terrein wordt een cultuurcluster ingericht. Daarin zullen meerdere Alkmaarse culturele instellingen, Stichting Kunst en Cultuur Noord-Holland en andere verwante instellingen worden gevestigd. Zowel bouw van voldoende depotruimte, realiseren van aantrekkelijke publieksruimten in de monumentale school, als samenwerking met de verwante instellingen zijn op dit terrein mogelijk. In november 2008 voteerde de Alkmaarse raad een voorbe-

reidingskrediet voor deze vernieuwbouw. Het bestuur van het Archief benoemde een commissie die het project gaat begeleiden. Definitieve besluitvorming vindt plaats in 2009.

Westfries Archief

www.westfriesarchief.nl

Door de nieuwe, spraakmakende behuizing heeft het Westfries Archief een publieksvriendelijker uitstraling en moderne voorzieningen gekregen. Dit vertaalde zich ook in een nieuwe website, een nieuwe bestuursvorm en in een nieuw concept Beleidsplan 2008-2011. Waren het tot nu toe de gezamenlijke gemeentesecretarissen van de Westfriesse gemeenten die als Archiefcommissie het archief bestuurden, eind 2008 werd de nieuwe gemeenschappelijke regeling Westfries Archief vastgesteld. Voortaan benoemen de gemeenteraden het algemeen en dagelijks bestuur uit hun midden of uit de colleges. Aan dit nieuwe bestuur, dat start per 1 januari 2009 zal het concept beleidsplan worden voorgelegd. Daarin zijn de speerpunten: het inhalen van de opgelopen achterstand in digitale toegankelijkheid en, in aansluiting daarop, het aanbrengen van nieuwe publieksgroepen, samen met andere Westfriesse culturele instellingen. Het vormen van een internetcommunity over de Westfriesse geschiedenis, met actieve coördinatie door het Westfries Archief, kan daarvoor één van de middelen zijn.

Om het nieuwe beleidsplan te kunnen uitvoeren, zal een uit-

Leerlingen van de Haarlemse basisschool De Kring op bezoek bij het restauratie-atelier van het Noord-Hollands Archief, 2007 (foto: Paul Maessen)

breiding van de formatie met 1,5 fte aan het nieuwe bestuur worden voorgesteld.

Gemeentearchief Zaanstad en Oostzaan

www.zaanstad.nl/gemeentearchief

In 2007 werden de bouwplannen voor de archiefdepots in het nieuwe gemeentearchief Zaanstad/Oostzaan door gedeputeerde staten goedgekeurd. De nieuwbouw gaat

Het nieuwe Zaanse archief in het project Inverdan in aanbouw, 2008 (foto: Mieke Schaap)

deel uitmaken van het project Inverdan rond het station Zaandam, waar ook het nieuwe stadhuis gevestigd gaat worden. Nu is het Gemeentearchief gevestigd in Koog aan de Zaan, straks midden in het stadshart bij andere culturele voorzieningen, zoals de nieuwe openbare hoofdbibliotheek en grote onderwijsinstellingen. Dit zal grote voordelen opleveren in de samenwerking met deze instellingen en wat betreft de zichtbaarheid voor een groter publiek. Dat is dan ook de reden dat het provinciebestuur besloot bij te dragen aan het nieuwbouwproject met eenmalig € 165.000 uit het FINH-fonds.

In augustus 2007 trad de nieuwe gemeente-archivaris, Mieke Schaap, aan. Zij werd in maart 2008 tevens officieel benoemd tot gemeente-archivaris van Oostzaan. In 2008 werd een begin gemaakt met verbeterde toegankelijkheid van de archieven en historische bibliotheek via de website.

Waterlands Archief

www.waterlandsarchief.nl

In december 2007 werd in het bestuur van het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Waterland het nieuwe beleidsplan van het Waterlands Archief vastgesteld. Daarin werden voor de periode 2009-2011 als speerpunten benoemd: het verbreden van het publieksbereik en het inhalen van de achterstanden in (digitale) toegankelijkheid van de archieven, fysiek en via de website. In het kader van dit plan

werd tot een structurele versterking van de formatie met 1,5 fte besloten. Samenwerking met het Purmerends Museum, de naastgelegen Stadsbibliotheek en met scholen werden opgezet en uitgebouwd. Onder meer zal in de komende tijd een Historisch Informatiepunt in de Stadsbibliotheek worden ingericht.

Stadsarchief Amsterdam: Amsterdam, Amstelveen, Ouder-Amstel

www.stadsarchief.amsterdam.nl

In de periode mei-juli 2007 vond één van de grootschaligste verhuizingen plaats uit de geschiedenis van Amsterdam. In 780 vrachtwagenritten werd 34 kilometer archief verplaatst van de oude behuizing van het Stadsarchief aan de Amsteldijk naar het gebouw de Bazel in de Vijzelstraat. Op 12 september 2007 kon koningin Beatrix tenslotte het nieuwe Stadsarchief voor geopend verklaren. De media-aandacht voor het nieuwe, meer centraal gelegen Stadsarchief was zeer groot. Tijdens de openingsmanifestatie spraken bekende Nederlanders als Charlene de Carvalho (Heineken), Prem Radhakishun en Jaap van Zweden over hun bijzondere band met een door hen gekozen archiefstuk. De verhuizing betekende ook een nieuwe manier van werken met een nieuw publieksconcept. Het resultaat was dat in het nieuwe gebouw, waar behalve een Informatiecentrum, studiezaal en tentoonstellingsruimte ook een dagelijks geopende filmzaal en de Schatkamer met wisselende bijzondere archiefstukken zijn te zien, in het eerste jaar van volledige opening een record aantal bezoekers werden ontvangen: 22.000. Ter vergelijking laatste jaar 2006 aan Amsteldijk: 17.958. In de Strategienota 2005-2010 werden twee ambities geformuleerd. Ten eerste wil het Stadsarchief hét historisch informatiecentrum over Amsterdam zijn. Ten tweede wil het Stadsarchief een voortrekkersrol spelen wat betreft digitale dienstverlening en inrichten van de digitale informatieketen. In 2008 won het Stadsarchief de Computable Award ICT-project van het Jaar voor de 'Archiefbank', die inhoudt dat klanten via de website scans kunnen bestellen van archieven, die nog niet gedigitaliseerd zijn. In de verslagperiode werd gewerkt aan de opbouw van een digitaal archiefdepot (e-depot), waarin digitale archieven duurzaam bewaard kunnen blijven, zie ook hoofdstuk 3 (Vervanging).

Gooi- en Vechtstreek

www.gooienvechthistorisch.nl

Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek Stads- en streekarchief Naarden Gemeentearchief Weesp

Eind 2008 ging de proefversie van de gezamenlijke website van de drie archiefdiensten www.gooienvechthistorisch.nl de lucht in. Deze kwam met financiële steun van de provincie

Uitreiking van de Computable Award 2008 voor Archiefbank Amsterdam als ICT-project van het jaar aan het stadsarchief Amsterdam (foto: Computable)

tot stand. Hiermee zal een eind komen aan de achterstand in digitale toegankelijkheid van de archieven in deze regio. In de verslagjaren is gewerkt aan de vernieuwbouw van het Streekarchief Gooi en Vecht in het raadhuis Hilversum. Niet alleen de depots, ook de bezoekersruimten worden geheel vernieuwd. Het geheel wordt in 2009 in gebruik genomen. Intussen bleef het probleem bestaan, dat de drie archiefdiensten in deze regio elk afzonderlijk te klein zijn om aan de wensen van de klanten en eisen van de wetgever te voldoen. In inspectierapporten en memo's aan de betrokken bestuurders adviseerde de inspectie de formaties uit te breiden. Ook adviseerden wij om opnieuw overleg te voeren over tenminste het aanstellen van een gezamenlijke gemeentelijke inspectiefunctie, maar liefst een bredere samenwerking of fusie. In september 2008 vond een regionale bijeenkomst plaats over de toekomst van de archiefdiensten. Daar besloten de aanwezige bestuurders te streven naar actualiseren van het onderzoek naar samenwerking of fusie van de drie archiefdiensten uit 2002/2003, voordat zij een nieuw besluit nemen. Hoe dan ook zal voor goede invulling van de taken, te beginnen bij beheer en onderhoud van de website, een nauwere samenwerking of fusie onontkoombaar zijn. De nieuwe organisatie kan desgewenst op meerdere locaties gevestigd blijven.

De 'witte vlekken gemeenten' Texel en Diemen

Nu de Haarlemmermeer in 2008 een samenwerkingsovereenkomst sloot met het Noord-Hollands Archief zijn er nog

twee gemeenten over die geen professionele archivaris hebben benoemd: Texel en Diemen.

Gelukkig kon in september 2008 het besluit van GS tot bestuursdwang met betrekking tot de zorg voor het historisch archief op Texel worden ingetrokken. Doordat Texel tijdig de nodige bouwkundige en technische maatregelen nam en bovendien een beheersplan voor het historisch archief vaststelde, kreeg het provinciebestuur weer vertrouwen in een continu beheer conform de wet. Het blijft jammer dat het gemeentelijk archief, afgezien van familie-onderzoek, zo weinig wordt gebruikt om de geschiedenis van Texel voor het

Traktatie van de gemeente Texel na intrekking van het besluit tot bestuursdwang, oktober 2008 (foto: gemeente Texel)

voetlicht te brengen voor een breed publiek en voor bijvoorbeeld de basisscholen. Een samenwerking op thema's met het Alkmaars Archief, waarbij het archief fysiek op het eiland blijft, krijgt hopelijk de komende tijd invulling.

Het historisch archief van Diemen is materieel goed verzorgd en ondergebracht in een goedgekeurde bewaarplaats, maar ook dit archief speelt geen rol in het cultuurveld, is veel te weinig bekend en wordt te weinig benut. In de verslagperiode werd overlegd met het Stadsarchief Amsterdam over samenwerking om de publieksfunctie te verbeteren. Dit leidde echter opnieuw niet tot een concreet resultaat.

Provincie Zuid-Holland

Provinciaal Historisch Centrum Zuid-Holland

www.erfgoedhuis-zh.nl

Het Provinciaal Historisch Centrum (PHC) van het Erfgoedhuis Zuid-Holland heeft als doelstelling de geschiedenis van Zuid-Holland bij het publiek te brengen. Daarbij werkt het PHC samen met provinciale erfgoedinstellingen, het onderwijs, bibliotheken en andere partners. Het PHC richt zich in het bijzonder op beheer en behoud en (digitale) ontsluiting van de Zuid-Hollandse geschiedenis.

In de verslagjaren organiseerde het PHC diverse studiedagen en kwamen exposities en publicaties over de lokale en regionale geschiedenis van de provincie tot stand. De activiteiten van PHC op het gebied van de digitale toegankelijkheid van archieven werden eerder in dit hoofdstuk al vermeld. Het Erfgoedhuis houdt zich ook bezig met het opzetten van een canon voor Zuid-Holland.

Zuid-Holland Zuid

Erfgoedcentrum DiEP

www.erfgoedcentrumdiep.nl

Regionaal archief Gorinchem

<http://.archieff.gorinchem.nl>

Sinds 1 januari 2007 werken het Stadsarchief Dordrecht en Bureau Monumentenzorg en Archeologie samen onder nieuwe benaming Erfgoedcentrum DiEP. Het Erfgoedcentrum heeft de ambitie zich te ontwikkelen tot een organisatie waar de geschiedenis van de stad en regio onder één dak te vinden zijn. In de verslagperiode brachten de gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht en Binnenmaas hun oude archieven met subsidie van de provincie over naar het Erfgoedcentrum DiEP. Daarmee is het aantal gemeenten dat zijn oude archieven heeft overgebracht naar het Erfgoedcentrum gekomen op dertien. Met de gemeente Oud-Beijerland werd overleg gevoerd over aansluiting bij Dordrecht. Als dat eenmaal een

feit is, beschikt de Hoeksche Waard over een sluitend net. Volgens het bedrijfsplan van DiEP 2008 – 2011 is het de ambitie om in het Hofkwartier, in de binnenstad van Dordrecht, een regionaal historisch centrum te ontwikkelen, waarbij de aandacht onder meer uitgaat naar thema's als de eerste vrije Statenvergadering in 1572 en de Synode van Dordt in 1618-1619. Naast het bestaande Historisch Informatiepunt (HIP) in de bibliotheek van Hardinxveld-Giessendam zal begin 2009 een tweede HIP worden geopend in Groot Ammers (gemeente Liesveld).

In de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden bracht de gemeente Giessenlanden haar oude archieven over naar het Regionaal Archief Gorinchem. Toen in 2008 ook de Gelderse gemeente Lingewaal besloot haar oude archieven over te brengen naar Gorinchem, werd het Regionaal Archief een interprovinciale archiefdienst. In deze regio resteren nog twee witte vlekken: de gemeenten Zederik en Leerdam. Ondanks pogingen van de provinciale archiefinspectie vertonen zij vooralsnog nog weinig animo om de samenwerking aan te gaan met Gorinchem. In 2007/2008 werd een tentoonstelling, Griek en Blik genaamd, gewijd aan de Griekse gemeenschap in Gorinchem. Naast een tentoonstelling, werden schoolklassen ontvangen en was er een publicatie gewijd aan de Griekse arbeidsimmigratie. Al deze activiteiten, samen aangeduid als het project Leven uit een koffer, werden mede gesubsidieerd door de provincie.

Overdracht van het Giessenlands archief aan het Regionaal Archief Gorinchem op 19 oktober 2007, in aanwezigheid van burgemeester Boot van Giessenlanden, burgemeester Ijssels van Gorinchem, DIV-medewerker Giessenlanden dhr. De Deugd en gemeentearchivaris Frings.

Zuid-Holland Noord

Regionaal Archief Leiden

www.leidenarchief.nl

In 2008 brachten de gemeenten Teylingen en Hillegom met provinciale subsidie hun oude archieven over naar het Regionaal Archief Leiden (RAL). Dit voorbeeld werd nog niet gevolgd door de gemeenten Lisse, Noordwijkerhout, Katwijk en Voorschoten. De gemeente Oegstgeest heeft een archief-ambtenaar ter secretarie in dienst.

De toestroom van archieven naar het RAL heeft gevolgen voor de bestaande depotcapaciteit. Uitbreiding van de huidige locatie is niet mogelijk, zodat samen met het museum De Lakenhal aan een regionaal depot (1244 m²) buiten het stadscentrum wordt gedacht. Gelieerd met het Regionaal Archief Leiden is het Historisch Centrum Holland Rijnland. In 2008 werd een website gelanceerd met historische informatie over de gemeenten in de regio, beeldmateriaal en een overzicht van de daar werkzame cultuurhistorische instellingen. De website is te raadplegen via het Regionaal Archief Leiden.

Rijnmond

Gemeentearchief Rotterdam

www.gemeentearchief.rotterdam.nl

Gemeentearchief Schiedam

<http://archief.schiedam.nl>

Samenwerkingsverband Vlaardingen en Maassluis

www.vlaardingen.nl/stadsarchief

Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg

www.streekarchiefvpr.nl

Streekarchief Goeree-Overflakkee

www.isgo.nl/streekarchief.nl

De Rijnmond-regio kent sinds 2006 een sluitend net van archiefdiensten. Er zijn drie gemeentelijke archiefdiensten, die in dit gebied hun activiteiten ontplooiën: Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen/Maassluis, en twee regionale archiefdiensten op de Zuid-Hollandse eilanden: het streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg en het streekarchief Goeree-Overflakkee.

In 2007 vierde het Gemeentearchief Rotterdam (GAR) haar 150-jarig bestaan met een groot aantal bijzondere activiteiten (exposities, filmvoorstellingen en de Rotterdamse Geschiedenisquiz). In 2007 en 2008 werd door de GAR de verkiezing Grootste Rotterdammer georganiseerd. In beide gevallen werd de bokser Bep van Klaveren tot Grootste Rotterdammer gekozen, gevolgd door Erasmus en Pim Fortuyn.

Voor de regiogemeenten lanceerde het GAR *Regio in Beeld*, een speciale online tentoonstelling over de regio, een bijzondere samenwerking met verschillende historische verenigingen uit de regio. Op de themasite kunnen bezoekers hun

verhaal bij de historische foto's vastleggen en de beelden ook als e-card versturen.

Vanaf 2004 werkt het GAR met partners als de Archief-school, het Nationaal Archief, het Stadsarchief Breda en anderen aan de totstandkoming van een e-depot. Volgens het Informatiebeleidsplan 2008 – 2012 streeft het GAR naar één e-loket voor de burger. Daarbij poogt men een nog beter inzicht te krijgen in de doelgroepen van het GAR. Een digitaliseringsplan moet structuur aanbrengen in de wijze en prioritering van digitalisering, die tot nu toe ad hoc gebeurt. Publieksonderzoek en een daarop afgestemde communicatiestrategie moeten bijdragen aan een betere afstemming op de vraag van het publiek.

Het samenwerkingsverband Vlaardingen en Maassluis is een archiefdienst gevestigd te Vlaardingen. Deze dienst heeft een formatie van ca 10 fte. In 2006 hebben het stadsarchief en het Archeologisch Kantoor van Vlaardingen in samenwerking met het Leids Universitair Medisch Centrum een uniek DNA-onderzoek gedaan naar de oudste bewoner van de stad Vlaardingen. Dit onderzoek maakt deel uit van een groot publieksproject, dat "Graven in Vlaardingen" heet. Op basis van archeologische vondsten in 2002 in het stadshart van Vlaardingen en daaropvolgend DNA-onderzoek bleek dat er ingezetenen zijn die hun afstamming kunnen terugvoeren tot een 11^e eeuwse Vlaardinger. De speurtocht naar de oer-Vlaardinger, die veel publiciteit in de lokale en landelijke media kreeg, werd als uniek en innovatief project bekroond met de Bob Verbiest Cultuurprijs 2007 ad € 25.000.

Vanaf september 2008 zijn in de studiezaal van het streekarchief Goeree-Overflakkee de verzamelingen van het Genealogisch Centrum Goeree-Overflakkee (GCGO) in te zien. Naast allerlei klappers en een verzameling genealogieën zijn ook de familieberichten overgebracht naar de studiezaal. Aan deze omvangrijke verzameling wordt nog steeds gewerkt door een groep vrijwilligers van het GCGO. Op 18 september 2008 werd een samenwerkingsovereenkomst getekend door de voorzitters van het streekarchief en het GCGO.

Zuid-Holland Oost

streekarchief Rijnlands Midden

streekarchief Midden-Holland

www.groenehartarchieven.nl

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard

www.rhcrijnstreek.nl

De gemeente Alkemade bracht in 2008 met subsidie van de provincie haar oud archief over naar het streekarchief Rijnlands Midden. Als de gemeente Boskoop in de komende jaren ook aansluiting zoekt bij een van de naburige streekarchiefdiensten, is er in Zuid-Holland Oost sprake van een sluitend net van archiefdiensten.

In de verslagjaren kwam een intentieovereenkomst tot stand over de vorming van een cultureel cluster in het Cultureel Kwartier van Gouda met als deelnemers het Streekarchief Midden-Holland, Openbare Bibliotheek Gouda, museumGoudA, Muziekschool Gouda en kunsten-centrum de Werkschuit. Onderzoek werd verricht naar de mogelijkheid van een depotgebouw ten behoeve van de streekarchiefdiensten Midden-Holland, Rijnlands Midden, museumGoudA, archeologie en het Verzetmuseum Zuid-Holland. De Openbare Bibliotheek Gouda, het Streekarchief en Museum, samenwerkend onder de benaming BAM!, ontplooiden vele educatieve activiteiten ten behoeve van leerlingen uit het voortgezet onderwijs. BAM! en het lectoraat Informatietechnologie en samenleving van de Haagse Hogeschool deden samen onderzoek naar een nieuwe opzet van relaties tussen culturele instellingen en de (lokale) samenleving. Eind 2008 opende het Historisch Ontmoetingspunt in de bibliotheek van Waddinxveen. Naar verwachting zal in Schoonhoven begin 2009 een soortgelijk Historisch Ontmoetingspunt in de plaatselijke bibliotheek worden gerealiseerd.

De samenwerking tussen de streekarchieven Rijnlands Midden en Midden-Holland kreeg steeds meer gestalte, onder meer op het vlak van de gemeentelijke archiefinspectie. In 2007 werden audits gehouden bij beide streekarchiefdiensten, die tot doel hadden de verdere mogelijkheden tot verdere samenwerking en integratie te verkennen. In 2009 zal in een gezamenlijk meerjarenbeleidsplan samengaan van beide streekarchieven op termijn als optie worden opgehouden.

In april 2007 trad het streekarchief Rijnstreek uit het samenwerkingsverband van de Groene Hart Archieven. Een jaar later ging het Regionaal Historisch Centrum van Rijnstreek en Lopikerwaard van start. Met de toetreding van de Utrechtse gemeenten Lopik, Oudewater en IJsselstein tot de gemeenschappelijke regeling ligt de oriëntatie van het streekarchief nu vooral in de provincie Utrecht, zie aldaar onder Zuidwest Utrecht

Haaglanden

Gemeentearchief Wassenaar

www.wassenaar.nl

Erfgoed Delft e.o

www.delft.nl/archief

Gemeentearchief Den Haag

www.gemeentearchief.denhaag.nl

Historisch Archief Westland

www.historischarchiefwestland.nl

Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg

www.leidschendam-voorburg.nl

Gemeentearchief Zoetermeer

www.zoetermeer.nl

Eind 2008 gaf de gemeente Wassenaar te kennen Carla de Glopper, tot dan toe ambtenaar ter secretarie, per 1 januari 2009 te willen benoemen tot gemeentearchivaris. Met haar benoeming zal ook de laatste witte-vlekken-gemeente in deze regio verdwenen zijn. Dan is er ook in de regio Haaglanden een sluitend net van archiefdiensten gerealiseerd!

De archiefbewaarplaats in het raadhuis De Pauw werd sterk verbeterd, onder andere voorzien van een adequate klimaatinstallatie. Ook werden verbeteringen in de studiezaal aangebracht.

De depots van Erfgoed Delft voor de archieven, de archeologische en museale collecties zitten al jaren boordevol. Zo zeer zelfs dat een toevlucht moest worden gezocht in externe opslag. Volgens het bedrijfsplan Erfgoed Delft en omstreken 2007 – 2010 is nieuwbouw gepland in 2010. De plannen voorzien in een toonaangevend kenniscentrum voor Delft en de regio met een toegankelijk depot, studiecollectie, studiezaal bibliotheek en vele andere vormen van dienstverlening.

Sinds 1 januari 2007 is Maarten Schenk, afkomstig van het Regionaal Archief Alkmaar, gemeente-archivaris van Den Haag. In die functie volgde hij Charles Noordam op, die directeur werd van de Openbare Bibliotheek van Den Haag.

Het gemeentearchief Leidschendam-Voorburg voert geen gemeentelijk archieftoezicht uit. De provinciaal archiefinspecteur is blijven aandringen op de invulling van deze wettelijke archieftaak.

Provincie Utrecht

Vecht en Venen

Streekarchivariaat / RHC Vecht en Venen

www.rhcvechtenvenen.nl

De jaren 2007 en 2008 stonden voor het streekarchivariaat Vecht en Venen in het teken van de nieuwbouw. De ontwerpfase werd afgerond waarna GS de bouw- en inrichtingsplannen in juli 2008 goedkeurden. In het najaar van 2007 startte in Breukelen de daadwerkelijke bouw van de nieuwe huisvesting van deze archiefdienst, waarin de historische archieven van de gemeenten Abcoude, Breukelen, De Bilt, Loenen, Maarssen en De Ronde Venen zullen worden ondergebracht. De medewerkers van de archiefdienst konden in november 2008 het nieuwe gebouw in gebruik nemen, zodat ook de inhuizing van de archieven kon starten. De opening van het gebouw is gepland in het voorjaar van 2009. Deze nieuwe huisvesting betekent een enorme verbetering van de toegankelijkheid en het beheer van de historische archieven van de regio Vecht en Venen.

Nieuwbouw RHC Vecht en Venen te Breukelen, 2008 (foto: Irmgard Broos)

Naast huisvesting kreeg ook de uitbreiding van de formatie van het RHC Vecht en Venen in deze periode de aandacht. Eind 2008 stemden de gemeenten in met een uitbreiding van de formatie van 3,5 naar 5,1 fte. Hiermee kan de dienst zowel de publieksfunctie als de archiefinspectiefunctie beter gaan invullen.

Eemland

Archief Eemland

www.archiefeemland.nl

Gemeentearchief Bunschoten

www.bunschoten-spakenburg.nl

Per 1 januari 2007 startte Alice van Diepen als nieuwe directeur van het Archief Eemland. Dirk Steenbeek werd benoemd als gemeentearchivaris van de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg.

Sinds 2005 is ook dit RHC bezig met een nieuwe huisvesting. Het nieuwe onderkomen van Archief Eemland is gepland in het Cultuur Centrum Eemplein, waarin naast de archiefdienst ook een bibliotheek, muziekschool en poppodium gehuisvest zal worden. In de jaren 2007 en 2008 gingen de voorbereidingen, hoewel in een langzamer tempo dan gepland, daarvoor verder. De oorspronkelijke opleveringsdatum van 2009 van het nieuwe archiefgebouw moest drastisch worden bijgesteld. De bijgestelde planning gaat nu uit van 2012 voordat Archief Eemland een nieuw onderkomen zal hebben. Deze vertraging heeft gevolgen voor de doorstroming van de archieven vanuit de administratie richting de archiefdienst. Omdat het huidige depot meer dan vol is, is er ook een

groeiend tekort aan opslagruimte voor de jongere archieven. In 2008 werden gesprekken gevoerd tussen Archief Eemland en Het Utrechts Archief over samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van gemeentelijke archiefinspectie, zie ook hoofdstuk 3.

Stad Utrecht

Het Utrechts Archief

www.hetutrechtsarchief.nl

Per 1 april 2007 werd Kaj van Vliet benoemd tot waarnemend rijks- en gemeentearchivaris. In het najaar van 2007 volgde de aanstelling van Jeroen van Oss als gemeentearchivaris, waarmee de gemeentelijke archiefinspectiefunctie verder kon worden uitgebouwd. Gesteund door de conclusies uit het vervolgrapport 'Gaten in het geheugen' over het Utrechtse archiefbeleid dat in mei 2007 verscheen, werd de formatie van de inspectiefunctie eind 2007 uitgebreid van 0,8 fte naar circa 1,5 fte. Deze versterking van de inspectiefunctie maakte het mogelijk om een samenwerking op dit vlak met Archief Eemland aan te gaan (zie Archief Eemland). Kaj van Vliet bleef de functie van rijksarchivaris vervullen.

Net als voorgaande jaren stonden 2007 en 2008 in het teken van verbouwing en verhuizing. De voorbereidingen van de inrichting van de publieksfunctie van HUA in het voormalig gebouw van het arrondissementsgerecht aan de Hamburgerstraat werden voortgezet. Dit resulteerde op 27 juni 2008 in een feestelijke opening van deze tweede locatie van HUA. Hiermee beschikt Het Utrechts Archief over zeer innovatieve publieksvoorzieningen. Naast multimediale exposities, een filmzaal en een ruimte met de pronkstukken, kunnen

bezoekers terecht in de studiezaal voor de raadpleging van gescande, gemicrofilmde en andere gekopieerde documenten en afbeeldingen. Op de studiezaal in de oude locatie aan de Alexander Numankade kunnen de originele archiefstukken worden ingezien.

Na de opening van deze centrale publieksvoorziening aan de Hamburgerstraat werd de renovatie van een deel van de depots aan de Alexander Numankade weer opgepakt. Gezien de slechte staat van de depots van de G-toren werd in het voorjaar van 2008 een deel van de archieven uit deze G-toren voor langere tijd in depotruimte buiten Utrecht ondergebracht.

Het HUA zette ook deze jaren weer flinke stappen in het toegankelijk maken en digitaliseren van de archieven en collecties. Daarnaast werd in samenwerking met het Nationaal Archief en enkele andere RHC's in het land, gewerkt aan de ontwikkeling van een gezamenlijk e-depot. Gesprekken werden gevoerd met de gemeente Nieuwegein over archiefsamenwerkingsmogelijkheden. Naar aanleiding van het bestuursakkoord tussen rijk en provincies, waarin afspraken zijn gemaakt over decentralisatie van het rijksgedeelte van de RHC's naar de provincies, werd in de loop van 2008 overleg gevoerd tussen provincie, de directeur van HUA en gemeente Utrecht.

Bezoek GS aan Het Utrechts Archief op de nieuwe locatie Hamburgerstraat, 7 oktober 2008 (foto: Geeske Stooker)

Zuidwest Utrecht

Streekarchief Rijnstreek / RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

www.rhcrijnstreek.nl

Samenwerking Archiefzorg Lopikerwaard

In 2007 werden gesprekken gestart tussen de gemeenten van het Samenwerkingsverband Archiefzorg Lopikerwaard (SAL) en het streekarchief Rijnstreek over samenwerkingsmogelijkheden. De SAL-gemeenten Lopik, IJsselstein en Oudewater hadden tot dan toe een kwetsbare samenwerking en de toegankelijkheid van de historische archieven en de publieks-

voorzieningen waren onvoldoende. De gesprekken leidden er toe dat medio 2007 de SAL-gemeenten een intentieverklaring tekenden waarna de gevolgen van aansluiting bij het streekarchief Rijnstreek werden onderzocht. Op basis hiervan besloten Lopik, Oudewater en IJsselstein in het voorjaar van 2008 tot de aansluiting bij het streekarchief Rijnstreek. Per 1 april 2008 is het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard een feit, waarmee drie 'witte vlekken' op de Utrechtse archiefkaart zijn ingevuld.

Ook de voormalige SAL-gemeenten beschikken nu over goede centrale publieksvoorzieningen en ook het gemeentelijk archieftoezicht kan bij deze gemeenten nu intern worden uitgevoerd. Aangezien de aangesloten gemeenten beschikken over goede archiefbewaarplaatsen, worden deze nu gebruikt voor de minder vaak te raadplegen archieven van het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard. De meest geraadpleegde archieven van alle aangesloten gemeenten, zijn nu gehuisvest in het depot in Woerden. Daar zijn ook de centrale publieksvoorzieningen.

Gemeentearchief Nieuwegein

www.nieuwegein.nl/gemeentearchief

Ook in deze jaren bleef de formatie van het gemeentearchief Nieuwegein voor het beheer van de historische archieven te krap om alle taken van een volwaardige archiefdienst naar behoren uit te kunnen voeren. Zo ontbreekt de benoemde archivaris met de interne inspectietaak. In de huisvesting van de historische archieven van deze gemeenten veranderde wel het nodige. Medio 2007 verhuisden de Nieuwegeinse archieven van de depots van Het Utrechts Archief naar de archiefbewaarplaats van IJsselstein. Hoewel er afspraken met de gemeente IJsselstein werden gemaakt over de publieksvoorzieningen, betekende dit een achteruitgang van de toegankelijkheid van de archieven voor het publiek. Wel bleven de zeer beperkte studiezaalfaciliteiten in Nieuwegein bestaan.

Dit alles zorgde er voor dat in juni 2007, op aandringen van de provinciale archiefinspectie, gesprekken werden gestart tussen de gemeente Nieuwegein en Het Utrechts Archief over samenwerkingsmogelijkheden. Deze gesprekken leidden eind 2008 tot een concreet voorstel van HUA. De planning is om de besluitvorming binnen de gemeente Nieuwegein hierover vóór de zomer van 2009 af te ronden.

De inventarisatie van de archieven van Jutphaas en Vreeswijk uit de periode 1930/1940-1971 werd in 2007 afgerond en verschillende particuliere archieven werden geacquireerd.

Gemeente Vianen

De gemeente Vianen bleef ook deze jaren één van de witte vlekken op het gebied van archiefzorg voor de historische

archieven, zonder gediplomeerde en benoemde archivaris. De archiefmedewerker is slechts voor een deel beschikbaar voor het historisch archief. In 2007 en 2008 werden geen concrete stappen ondernomen om verandering te brengen in deze situatie.

Voor de huisvesting van de archieven werd echter wel het nodige verricht. Eind 2008 werd de vernieuwde archiefbewaarpplaats opgeleverd en konden de historische archieven weer vanuit het RHC Rijnstreek en Lopikerwaard in Woerden terugverhuisd worden naar Vianen. Bij de verbouwing van het stadhuis is echter onvoldoende rekening gehouden met publieksvoorzieningen voor de archieven. Deze zijn helaas nog steeds minimaal.

De vernieuwde archiefbewaarpplaats Vianen in aanbouw, 2008 (foto: Fred Schoonheim)

Zuidoost Utrecht

Streekarchivariaat Kromme-Rijngebied – Utrechtse Heuvelrug / RHC Zuidoost Utrecht
www.wijkbijduurstede.nl

Deze jaren staan voor het streekarchivariaat in het teken van opbouw. De samenstelling van dit samenwerkingsverband bleef dezelfde als vorige jaren, inclusief de gemeente Bunnik. Er werd gewerkt aan de herziening van de gemeenschappelijke regeling, waarbij de huidige lichte gemeenschappelijke regeling per ingang van 1 januari 2010 zal veranderen in een zwaardere regeling. De geplande formatieuitbreiding van het RHC kreeg echter in 2007 en 2008 nog niet zijn beslag. Hierdoor bleef het nog steeds een kleine en daardoor kwetsbare archieforganisatie.

In 2007 startte de bouwvoorbereiding van een tweede depot in Wijk bij Duurstede. Met dit tweede depot zullen alle archieven uit de regio in 2010 centraal gehuisvest kunnen worden. Eind 2008 waren de bouwvoorbereidingen helaas nog niet afgerond. De oplevering is gepland in 2011. Tenslotte kon eind 2008 eindelijk een punt gezet worden achter de juridische en verzekeringstechnische afwikkeling van de waterschade aan de archieven als gevolg van het

Werkbezoek van Dhr. Robbertsen, Commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht, en Gedeputeerde Raven aan het RHC Zuidoost Utrecht in Wijk bij Duurstede, 12 december 2007 (foto: Ruud Mulders)

onder water lopen van het archiefdepot in Wijk bij Duurstede in 2002. Hiermee kan ook de tweede fase van het herstel van de archieven starten. Voor deze restauratiefase zullen aanvullende fondsen worden gezocht.

Gemeentearchief Zeist

www.zeist.nl

De gemeente Zeist zette in 2007 en 2008 het nodige in gang ter versterking van het zelfstandige gemeentearchief. De formatie werd structureel uitgebreid, waardoor het mogelijk werd de gemeentelijke archiefinspectiefunctie in te richten. Ook de publieksvoorzieningen werden in de huidige huisvesting vergroot met een aparte studiezaal, waardoor archiefbezoekers beter ontvangen kunnen worden. De overvolle depots, die niet geheel meer voldoen aan de vereisten, maken

Archiefbewaarpplaats gemeentearchief Zeist, 2007 (foto: Fred Schoonheim)

nieuwbouwplannen voor het gemeentearchief noodzakelijk. Over de in voorgaande jaren bekeken huisvestingsmogelijkheden, al dan niet samen met andere Zeister cultuurhistorische instellingen, kwam in de loop van 2008 meer duidelijkheid. Eind 2008 werd duidelijk dat in de bouwplannen voor een nieuw stadhuis ook inhuizing van het gemeentearchief is opgenomen. Dit betekent dat in 2012 het gemeentearchief zal beschikken over voldoende publieksfaciliteiten en ruime veilige depots.

Gemeentearchief Veenendaal

www.gemeentearchief.veenendaal.nl

Het gemeentearchief Veenendaal heeft een eigen archiefbewaarplaats en een kleine, maar goed uitgeruste studiezaal. De historische archieven zijn goed (digitaal) toegankelijk. In de loop van 2008 werden er gesprekken gevoerd tussen provincie en gemeente over de noodzaak van het benoemen van een gemeentearchivaris en de positionering van het gemeentearchief binnen de gemeentelijke organisatie. Het voorneemen om de toch al minimale formatie van het gemeentearchief nog verder te verkleinen, is zorgelijk te noemen.

Provincie Flevoland

Nieuw Land Erfgoedcentrum

www.nieuwlanderfgoed.nl

Het Nieuw Land Erfgoedcentrum is binnen de Randstad de meest gevarieerde gemeenschappelijke regeling: behalve archiefdienst is Nieuw Land museum, wetenschappelijk instituut en archeologisch depot. Het NLE is Rijksarchief in de provincie Flevoland en beheert de historische archieven van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en die van het waterschap Zuiderzeeland. Per 1 september 2007 trad Arjan Agema als nieuwe directeur aan en volgde hiermee Ralph Keuning op. In mei 2007 werd Tamara Tesselaar formeel benoemd tot archivaris. Daarmee kon ook de gemeentelijke archiefinspectietaak weer worden uitgevoerd. De formatie die ingevuld is voor de archieftaken van Nieuw Land komt daarmee op 5,1 fte, een aanzienlijke verbetering in vergelijking met de vorige verslagperiode.

Stadsarchief Almere

www.almere/stadsarchief.nl

De gemeente Almere beschikt over een zelfstandig stadsarchief met een beperkte formatie van 1,8 fte. De archiefdienst is twee middagen per week zonder afspraak geopend voor het publiek, de rest van de week op afspraak. In 2008 stemde het

Nieuw Land Erfgoedcentrum: depottoren met op de voorgrond een beeld van Cornelis Lely, grondlegger van Flevoland.

college van B en W in met continuering van deze zelfstandigheid, inclusief een verhoging van het structurele budget en een uitbreiding van de formatie op de langere termijn tot 8 fte. Omdat de komende jaren de eerste archieven van deze jonge gemeente overgedragen moeten worden naar een archiefbewaarplaats, zal Almere een dergelijke voorziening moeten gaan organiseren.

De afgelopen jaren heeft het stadsarchief veel geïnvesteerd in de digitale toegankelijkheid van de historische collecties.

Gemeente Noordoostpolder

Ook deze jaren beschikte de gemeente Noordoostpolder niet over een eigen archiefdienst met een benoemde, gekwalificeerde archivaris. De publieksvoorzieningen voldoen niet aan de landelijk geaccepteerde normen voor dienstverlening bij archieven. De Noordoostpolder is daarmee een 'witte vlek' op de kaart van de Flevolandse archiefzorg gebleven. In 2008 is deze problematiek opnieuw onder de aandacht gebracht van het college van B en W.

Archivaris Tamara Tesselaar-Groot geeft een rondleiding door de archiefdepots van het Nieuw Land Erfgoedcentrum, 2008.

3 Toezicht op de recente archieven van provincies, gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en regiopolitie

Randstedelijke en landelijke ontwikkelingen

‘Een goede en betrouwbare informatiehuishouding is van vitaal belang voor de overheid. Politiek en ambtelijk management gaan echter tamelijk zorgeloos met dit belang om. Overal zijn er tekenen dat het informatie-infarct al is begonnen.’
Raad voor Openbaar Bestuur en Raad voor Cultuur, april 2008.

Randstedelijke samenwerking

Het regelmatige overleg, de uitwisseling van kennis, methoden en ervaringen en de taakverdeling tussen de inspecties van de vier Randstedelijke provincies werden voortgezet. Het gezamenlijke verslag over 2005-2006 bleek een succes, vooral de benchmarking van gegevens bleek voor het veld interessant. In de grafieken en tabellen in het huidige verslag is dit verder uitgebreid. De komende jaren zullen wij het verzamelen en vergelijken van gegevens en kengetallen steeds verder ontwikkelen.

Landelijke en (inter)provinciale samenwerking intensiveert

De organisatorische, technische en methodische veranderingen op ons vakgebied gaan zo snel, dat geen archiefinspectie kan functioneren zonder intensieve landelijke samenwerking. Zonder het vele werk dat werd verzet door het Landelijk Overleg Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI) hadden ook wij niet kunnen functioneren. Anderzijds waren wij zelf actief in LOPAI-verband. Bij al het onderstaande vormen de werkzaamheden van het LOPAI en de samenwerking met de Erfgoedinspectie (EGI) en Werkverband Gemeentelijke Archiefinspectie (WGA), en de contacten met de nieuwe directeur van het Nationaal Archief, Martin Berendse de achtergrond. Veel contact was er vanuit het LOPAI ook met Inter Provinciaal Overleg (IPO), VNG en de ministeries van OCW en BZK.

Toekomst van het archieftoezicht

In lijn met het regeringsstreven om de bestuurlijke drukte en de toezichtslast ook tussen bestuurslagen te verminderen verscheen in oktober 2007 het advies van de commissie Oosting: *Van specifiek naar generiek, doorlichting en beoordeling van interbestuurlijke toezichtarrangementen*. De principes van de commissie waren:

- toezicht altijd vanuit de naasthogere bestuurslaag;
- toezicht vanuit één bestuurslaag, bij voorkeur de provincie, op de gemeenten;
- meer eigen verantwoordelijkheid voor de ‘onder toezicht gestelden’.

Toegepast op de Archiefwet stelde de commissie dat ‘het specifieke interbestuurlijke toezicht (dus van de provinciebesturen op de gemeenten), zonder overgangstermijn kan worden afgeschaft’. Het archievenveld reageerde geschrokken. Niet alleen de inspecteurs, ook de beroepsvereniging KVAN en de Kringen van Archivarissen in Noord-Holland en Utrecht stuurden reacties aan de ministers van BZK en OCW, naar het IPO, VNG en aan hun eigen provinciebesturen. In de op zichzelf positieve kabinetsreactie over het rapport-Oosting van april 2008 werd over het archieftoezicht gesteld, dat ‘het niet gewenst is om direct de oude schoenen weg te doen, terwijl nieuwe nog niet zijn aangemeten’. Dit zou volgens het kabinet ‘een gat slaan in het systeem van checks en balances zoals vastgelegd in de Archiefwet’.

Wij onderschrijven de principes van de commissie Oosting. Echter, de gewenste grotere verantwoordelijkheid bij gemeenten (en waterschappen) en een minder intensieve bemoeienis (systeemtoezicht) door de provincies zijn communicerende vaten: het één kan niet zonder het ander. Vanuit de huidige situatie, waarin nog geen sprake is van kwaliteitssystemen archief- en informatiebeheer bij overheden, noch van interne auditors op dit gebied, nu de zorg voor en het beheer van informatie en archieven vaak onvoldoende zijn, en de gemeentelijke archiefinspecties veelal onderbezet zijn of eenvoudig niet aanwezig, komen uitvoering van de wetgeving en verbetering van de praktijk maar al te vaak voornamelijk tot stand door het optreden van de interbestuurlijke toezichthouders, de provinciale archiefinspecties. In 2009 zal in pilots en overleggen worden verkend, hoe het nieuwe provinciale toezicht op gemeenten en waterschappen eruit komt te zien. Hopelijk komt er dan meer duidelijkheid en worden de vele vragen, die de omvorming nu nog oproept, beantwoord.

Rijksprogramma Informatie op Orde en de decentrale overheden

Na een kritisch rapport van de collega's van de Erfgoedinspectie De dementerende overheid (2005) ging op de wens van de Tweede Kamer in 2006 het programma Informatie op Orde van de ministeries OCW en BZK van start. Dit programma geldt voor de rijksoverheid, maar gaandeweg worden ook de decentrale overheden er, vaak op hun initiatief, bij betrokken.

In de afgelopen jaren werden in het kader van dit programma, dat een looptijd tot 2010 heeft, een aantal concrete doelen bereikt.

- Een groot deel van de achterstanden in selectie en bewerking van papieren archieven tot 1976 bij het rijk werd conform de Archiefwet 1995 weggewerkt, zoals dat eerder gebeurde bij de decentrale overheden. De collega's van de Erfgoedinspectie stelden dat dit project voortgezet zou moeten worden voor de periode ná 1976. Provincies en gemeenten hebben vaak al archieven tot 1990 bewerkt, zie ook de bijlagen achter in dit verslag.
- Er werd gewerkt aan effectievere en snellere methoden voor archiefselectie, die ook geschikt is in de digitale omgeving. Onder leiding van hoogleraar archivistiek Charles Jeurgens bracht de commissie die zijn naam droeg eind 2007 haar visierapport *Gewaardeerd verleden* uit. Daarin werd een nieuwe manier van waarderen van historisch belangrijke archieven voorgesteld, waarbij ook niet-overheidsarchief is betrokken. In 2008 werden vanuit het Nationaal Archief pilots uitgevoerd om de nieuwe methode in de praktijk te brengen. Er werd onder meer gekeken naar de situatie bij provincies en gemeenten, zoals het nieuwe concept selectielijst voor de provincies, Provisa. Deze lijst werkt niet meer met categorieën stukken, maar met werkprocessen die documenten, in welke vorm dan ook, genereren.
- Het werd mogelijk papieren archief, óók wanneer dat blijvend te bewaren is, te vervangen door een digitale vorm, onder vernietiging van het papieren origineel. In de nieuwe rijks *Beleidsregel vervanging 2008* is dit beperkt tot routinematige scans van bijvoorbeeld ingekomen brieven, die aan het begin van een werkproces worden gemaakt. Helaas kwam het, ondanks overleg, niet tot een gelijklopende beleidsregel van rijk en provincies. De provincies stelden in 2008 uiteindelijk een bredere regeling vast, die zich ook uitstrekt tot (digitale) vervanging van al afgesloten archief, onder voorwaarden.
- In 2008 werd de nieuwe Baseline voor de informatiehuishouding bij het rijk vastgesteld. Dit is een set normen en kwaliteitseisen op hoofdlijnen voor het (digitale) informatiebeheer, die de departementen zelf moeten uitwerken en volgens welke zij hun informatiehuishouding moeten gaan inrichten.

De collega's van de Erfgoedinspectie stelden in hun jaarverslag 2007 dat het programma *Informatie op Orde* goede aan-

zetten bevat, maar nog te vrijblijvend is en geen duurzame verbeteringen afdwingt.

Alarmbel geluid door Raden voor Openbaar Bestuur en Cultuur

Kritische geluiden over informatie- en archiefbeheer bij de overheid waren ook te horen van deze beide Raden. Hen werd nader advies gevraagd in het kader van Informatie op Orde over de vraag of de verdergaande digitalisering van de informatiehuishouding gevolgen heeft voor de praktijk, de wetgeving, en de selectie? In hun rapportage *Informatie: grondstof met toekomstwaarde* (maart 2008) kwamen zij tot enkele concrete aanbevelingen. Daaronder:

- Het dreigende informatie-infarct moet worden gestopt. Het programma *Informatie op Orde* moet de koers verleggen naar structurele verandering: hoe voer je het nieuwe instrumentarium in, hoe onderhoud je het en hoe voorkom je nieuwe achterstanden?
- Er moet een rijksbreed programma voor cultuurverandering komen ten aanzien van de betekenis van goede informatievoorziening.
- De informatiehuishouding van de overheid moet, ongeacht het toekomstscenario, altijd op orde zijn. Er gaapt een kloof tussen de ambities van de e-overheid en het vermogen om digitale informatie werkelijk goed te beheren. Bij de start van elk ICT-project moeten altijd informatie- en archiefspecialisten betrokken zijn.
- Selectie van informatie blijft noodzakelijk, ook in een digitale wereld. De Raden onderschrijven het rapport van de commissie Jeurgens.
- De Archiefwet is verouderd. Omdat een nieuwe Informatiewet niet op korte termijn tot stand kan komen, is aanbouw-wetgeving aangewezen.

Tenslotte uitten de Raden hun zorgen over de geadviseerde opheffing van het specifieke archieftoezicht en andere tekenen aan de wand, zoals het verdwijnen van de Archiefschool als instelling.

De archiefopleiding

Eind 2008 viel het doek voor de Archiefschool, die vanaf 1918 in verschillende vormen het beroeps onderwijs én het archivalisch onderzoek in Nederland verzorgde en ook internationaal een belangrijke rol speelde. Op 17 december 2008 vond het afscheidssymposium in Amsterdam plaats. De opleidingen, de cursussen en het onderzoek zullen vanaf 2009 worden verzorgd door de Hogeschool en Universiteit van Amsterdam. De sprekers op het symposium vertolkten het algemene gevoel. Sommigen betreurden de teloorgang van het eigen instituut en anderen zagen kansen voor een wederopstanding en/of voor een goede voortzetting van onderwijs en onderzoek in de nieuwe constellatie. Nog in de oude setting, in het cursusjaar 2007-2008 werd aan de hbo-opleiding voor het eerst een module Archieftoezicht gegeven. Het is zorgwekkend dat, nu in de nieuwe setting deze module niet wordt voortgezet, er nog steeds een

opleiding voor dit specialisme ontbreekt. Nieuwe archiefinspecteurs kunnen het vak alleen in de praktijk leren en er is een tekort aan goed opgeleide en ingewerkte archiefinspecteurs.

Herziening ministeriële archiefregelingen

In de lijn van de aanpassing van de Archiefwet- en regelgeving werden de drie ministeriële regelingen uit 2001/2002 met betrekking tot de duurzaamheid, toegankelijkheid van (digitale) archieven en archiefgebouwen geëvalueerd. In 2007 en 2008 heeft het ministerie van OCW gewerkt aan een nieuwe geïntegreerde 'Archiefregeling' die vervolgens in de tweede helft van 2008 om commentaar werd voorgelegd aan een vertegenwoordiging uit het archiefveld. Ondanks het aandringen van de evaluatiecommissies op een snelle herziening, heeft dit in 2008 nog niet geleid tot vaststelling van de Archiefregeling. Naar verwachting zal dit in 2009 wel gebeuren.

Vervanging

Bij de overzetting van blijvend te bewaren archief naar een andere vorm, is op grond van de Archiefwet machtiging van gedeputeerde staten vereist. In 2008 stelden de vier Randstedelijke provincies naar een door het LOPAI opgesteld model een nieuwe *Beleidsregel vervanging archiefbescheiden* vast. Daarmee wordt het, onder voorwaarden, voor gemeenten en waterschappen, politieregio's en Wgr-instellingen voor het eerst mogelijk, permanent te bewaren papieren (analoog) archief te vervangen door een digitale vorm, onder vernietiging van het origineel. Vervanging van blijvend bewaarbaar archief van analoog naar analoog (bijvoorbeeld papier-microfilm) was sinds de invoering van de Archiefwet 1995 al mogelijk. Natuurlijk moeten er bij vervanging, in welke vorm dan ook, altijd garanties zijn dat het nieuwe archief even goed als of beter bewaard kan blijven dan het origineel. Vernietiging is immers onomkeerbaar. Er is dan ook een duidelijke samenhang met de nieuwe normen voor digitale duurzaamheid (ministeriële Regelingen, NEN 2082 en ED3). Naar aanleiding van de nieuwe vervangingsregels hebben de Randstedelijke provincies in 2008 druk bezochte voorlichtingsbijeenkomsten gehouden en voorlichtingsbrochures uitgegeven.

In de verslagjaren kregen enkele rijksinstellingen en gemeenten buiten de Randstad (Oss en Deventer) al een machtiging voor vervanging in digitale vorm.

ED3

In mei 2008 kwam het LOPAI met de publicatie *Eisen Duurzaam Digitaal Depot*, kortweg ED3. Het stuk is binnen de context van de Nederlandse archiefwetgeving een eerste poging tot een uitgewerkt toetsingskader voor de beheersomgeving van blijvend te bewaren digitale informatie en is ontwikkeld in samenwerking met Het Expertise Centrum (HEC). ED3 maakt onder meer gebruik van de terminologie en normeringen van Archiefwet en de ministeriële *Regeling geordende en toegankelijke staat archiefbescheiden 2001*.

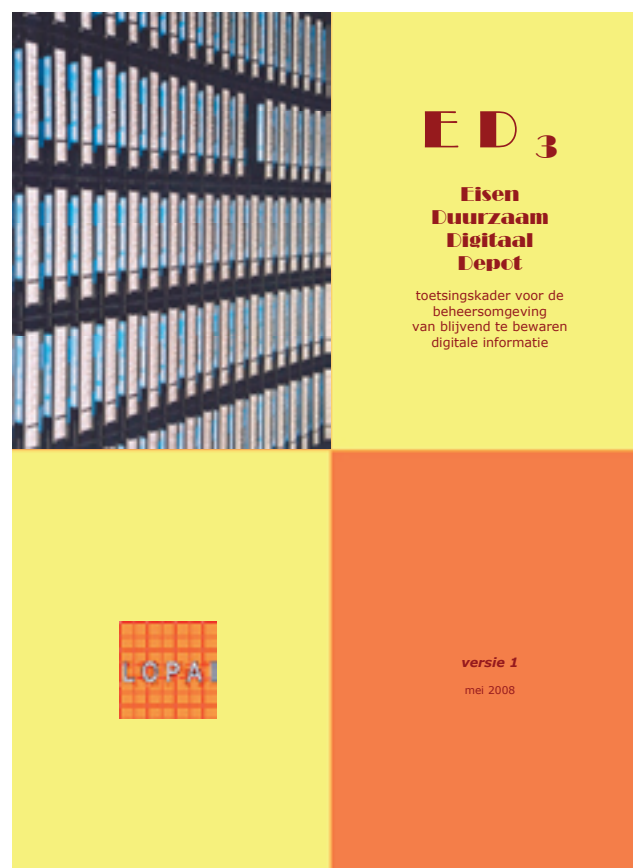
Blijvend te bewaren, dat wil zeggen eeuwenlang in de lucht te houden digitale overheidsinformatie komt terecht in een digitaal depot, ook wel eDepot genoemd. Digitale depots staan in Nederland nog in de kinderschoenen. Voortrekkers op dit gebied zijn de Koninklijke Bibliotheek (niet bedoeld voor archiefbescheiden), het Gemeentearchief Rotterdam, dat met het Nationaal Archief werkt aan een eigen depot, en de Justitiële Informatiedienst van het Ministerie van Justitie met haar CDD+ (Centraal Digitaal Depot). Het is nog onduidelijk in welke richting de ontwikkelingen zullen gaan en hoeveel eDepots er uiteindelijk zullen komen. Met ED3 hoopt het LOPAI in elk geval een instrument en terminologie aan te bieden voor de bewustwording over en de opbouw, ontwikkeling en toetsing van de kwaliteit van eDepots. Het eDepot bevindt zich op het snijvlak van archief en ICT en dat noodzaakt tot samenwerking tussen deze twee werelden. Niet alleen de archiefwaardigheid (formaten en metadata) van bestanden - een voor archivariissen vertrouwd onderwerp - maar ook het behoud ervan door een stevige organisatie, deskundig personeel en ICT-infrastructuur zijn essentieel voor een eDepot.

Het LOPAI wil graag commentaar op ED3, evenals ervaringen met het gebruik ervan, meenemen in de verdere ontwikkeling.

Zie ook:

http://lopai.nl/pdf/ED3_v1.pdf

<http://eisenduurzaamdigitaaldepot.blogspot.com/>

NEN 2082

In juni 2008 publiceerde het Nederlands Normalisatie-instituut te Delft de norm *Eisen voor functionaliteit van informatie- en archiefmanagement in programmatuur*, kortweg NEN2082. De norm is opgesteld door de NEN-commissie Informatie- en Archiefmanagement, waar de Flevolandse adjunct inspecteur namens het LOPAI zitting in heeft.

De norm geeft aan de inspecteurs en de gebruikers een kader voor het toetsen van zowel 'pure' RM-applicaties, als voor applicaties met een RM-component. Voorbeelden van het laatste zijn workflow management applicaties voor bouw- en woningtoezicht, subsidieverstrekking, belastinginningen en de Sociale Dienst. NEN 2082 heeft voor de werkzaamheden van de inspecteurs een duidelijke relatie met de Beleidsregel vervanging archiefbescheiden en ED3. Het getoetst en goed bevonden zijn van een applicatie of systeem aan de NEN 2082 biedt garanties voor goede archieffunctionaliteiten in dat systeem.

NEN2082 is gebaseerd op zowel ReMANO 2004 (Records Management Applicaties voor de Nederlandse Overheid) als het Kernmodel van het interdepartementale samenwerkingsverband voor de vernieuwing van InterLAB (rijksniveau). In de norm zijn de eisen verwerkt uit NEN ISO 15489:2001 'Informatie- en archiefmanagement' en NEN ISO 23081:2006 'Meta-gegevens voor archiefbescheiden', evenals een aantal relevante eisen uit Amerikaanse, Duitse en Britse normen. Zie ook www.nen2082.nl

Commerciële opslag archieven

Alle overheden hebben de verplichting hun nog niet overgebrachte archieven te plaatsen in archiefruimten, die beschermen bieden tegen calamiteiten en die voldoen aan de ministeriële *Regeling bouw en inrichting archiefruimten en archiefbewaarplaatsen*, óók wanneer het gaat om commerciële opslagbedrijven. Gemeenten en waterschappen, politiekorpsen en gemeenschappelijke regelingen dienen op grond van de provinciale Archiefverordeningen externe plaatsing te melden aan gedeputeerde staten.

Archiefinspecteurs uit de drie overheidslagen werden steeds vaker geconfronteerd met commerciële bedrijven die archiefruimte aanbieden aan overheidsinstellingen. Hierdoor ontstond soms de onwenselijke situatie, dat één opslagbedrijf door meerdere archiefinspecteurs, onafhankelijk van elkaar, werd bezocht met verschillende uitkomsten en adviezen. Sinds 2006 volgen daarom de Erfgoedinspectie, het LOPAI en het WGA een gezamenlijke procedure voor de behandeling van meldingen van overheden van plaatsing van archieven bij deze bedrijven. De permanente commissie bouwzaken met vertegenwoordigers uit de drie inspectielagen bracht in de verslagperiode circa twintig bezoeken aan bedrijven.

Inktschade in de akten Burgerlijke Stand

In de verslagperiode werd landelijk door LOPAI en Erfgoedinspectie een gezamenlijke enquête en onderzoek uitgevoerd naar inkschade in de akten van de Burgerlijke Stand uit de jaren 1982 – 1988. Deze akten zullen binnen afzienbare tijd waarschijnlijk niet meer leesbaar zijn. De akten worden opge maakt in tweevoud, één exemplaar wordt bewaard door het Rijk, in casu het ministerie van Justitie, de Justitiële Informatiedienst (JustId) in Almelo.

Nu bleek, dat bij gemeenten in alle twaalf de provincies zowel als bij de dubbelen bij JustId het probleem zich voordoet. Om die reden is besloten tot een landelijke aanpak, met de medewerking van zowel het rijk als de gemeenten (VNG). Een onderzoek van het Instituut Collectie Nederland naar de oorzaak van de inkschade bracht het vermoeden dat er in de betreffende periode verkeerde inkt in de inktlinten is gebruikt. Deze linten waren speciaal voor de Burgerlijke Stand vervaardigd en zijn dus – voor zover nu bekend – niet voor andere stukken gebruikt.

De oplossingsrichting zal vermoedelijk gezocht worden in de digitale vervanging. Voor de Burgerlijke Stand gaat dit gepaard met vele waarborgen en – daardoor – hoge kosten.

Politiearchieven

In een gezamenlijke rapportage van de Erfgoedinspectie, het LOPAI en de gemeentelijke archiefinspecteurs aan de ministers van BZK, Justitie en het korpsbeheerdersberaad werd in 2006 een aantal knelpunten in het archiefbeheer van

Gedeputeerden Mooij en Krusinga met directeur Zoodma bij de opening van de tentoonstelling 'Op weg in Noord-Holland', 2 februari 2008
(foto: Provincie Noord-Holland, Annoesjka Brohm)

de KLPD, de regiokorpsen, de marechaussee, douane en Inspectie Openbare Orde gesignaleerd. Door reorganisaties bij BZK bleef antwoord uit. In de tussentijd bleken de in de brief gesignaleerde problemen deels te zijn aangepakt door de korpsbeheerders en deels te zijn achterhaald door de actualiteit. Het regime van de Wet op de Politieregisters is per 1 januari 2008 vervangen door de Wet op de Politiegegevens. De nieuwe wet sluit meer aan bij de Archiefwet 1995 als het gaat om verantwoording en historisch onderzoek van het handelen door politiefunctionarissen. Zo wordt meer duidelijkheid en eenvormigheid geboden over het bewaren en vernietigen van digitale én papieren politiegegevens.

Toezicht op het beheer van de archieven van de provincies

De provinciale archiefinspecties oefenen toezicht uit op de naleving van de Archiefwet en – regelgeving bij de nog niet naar de rijksarchieven overgebrachte, recente provinciale archieven. De laatste jaren speelt daarbij de (voorbereiding op) digitale archivering een steeds grotere rol.

Noord-Holland

Op 1 februari 2008 werd een mijlpaal bereikt: het provinciale archief van Noord-Holland uit de periode 1943-1989 werd officieel overgedragen aan het Noord-Hollands Archief. Dit betekende dat 46 jaar provinciegeschiedenis gemakkelijk toegankelijk werd. De 23 inventarissen werden ook via internet raadpleegbaar. Gedeputeerde Rinske Krusinga deed bij de overdracht de oproep aan wetenschappers, journalisten en geïnteresseerden om nu ook in deze nog weinig onderzochte, maar interessante periode te gaan graven. Om te illustreren welk boeiend materiaal er in het archief zit, werd bij dezelfde gelegenheid in het Publiekscentrum van het Noord-Hollands Archief de tentoonstelling *Op weg in Noord-Holland – Provinciale wegen tussen 1575 en 2008* geopend door gedeputeerde voor wegen, verkeer en vervoer Cornelis Mooij. Als vervolg op de inspecties uit 2001 en 2004 vond eind 2007 een nieuwe integrale inspectie plaats naar de toestand van het informatie- en archiefbeheer uit de periode ná 1989. Aan deze inspectie nam de Utrechtse inspecteur op afstand deel. Het motto van de inspectie was, dat 'de hoge ambities van de provincie Noord-Holland verzanden, als zij niet door een geweldige informatievoorziening worden ondersteund'. De praktijk bleek niet al te rooskleurig. Was er in 2004 ten opzichte van 2001 vooruitgang te zien geweest, nu bleek dat

de algemene toestand weer achteruit was gegaan. Belangrijke aanbevelingen waren: een kwalitatieve en kwantitatieve impuls in de nieuwe sector DIV, weer opnieuw in gebruik nemen van procedures voor registratie en archivering, bijscholing en voorbereiding van de organisatie op digitaal archiveren, meer coördinatie binnen de organisatie van de plannen voor digitaliseren van het informatiebeheer en opnieuw: met prioriteit wegwerken van achterstanden. Als goed voorbeeld werd het project Dossier op Orde binnen de directie Subsidies en Handhaving (SHV) genoemd. Dit project houdt een kwaliteitsimpuls in het papieren archief in, die tevens een goede voorbereiding vormt op digitaal archiveren.

In oktober 2008 werd het inspectierapport met de begeleidende brief van GS uitgebreid behandeld in de Rekeningencommissie, die in de komende tijd de voortgang van de verbetermaatregelen kritisch zal blijven volgen. Aan de commissie is toegezegd, dat in 2009 een nieuwe quick scan van de inspecteur zal volgen.

Zuid-Holland

Op 10 april 2008 droeg de provincie haar archieven over de periode 1946 – 1986 officieel over aan het Nationaal Archief. Er werd gedurende 4 jaar in totaal 3 kilometer archief bewerkt, waarvan 535 meter is overgebleven. De provinciese-

cretaris, Mariëtte van Wieringen-Wagenaar, voerde de overdrachtshandeling uit tijdens een symposium waar een kleine honderd belangstellenden aanwezig waren. Sprekers waren onder meer Jantje Steenhuis, gemeentearchivaris van Rotterdam, en Irene Gerrits, hoofd van de sector Publiek, van het Nationaal Archief, als vervangster van de Nationaal Archivaris, de heer M. Berendse. Zij onderschreven het belang van de overbrenging van de archieven naar het Nationaal Archief, waar ze voortaan deel uitmaken van ons cultureel erfgoed. Eind 2008 is het archiefbeheer in de provinciale organisatie onderzocht en getoetst aan de archiefwetgeving. Sinds april 2008 is de digitale informatie leidend. Het Integrale Document Management System (IDMS) is nu volledig in gebruik. De (workflow) problemen zijn voor een deel achter de rug, de gewinning neemt toe. De fysieke achterstanden worden weggewerkt. De digitalisering heeft ook geleid tot aanpassing van de organisatie. De decentrale aansturing van DIV heeft plaats gemaakt voor een centrale aansturing door een nieuw gevormd bureau Documentaire Informatie (DI) als onderdeel van de afdeling I & A.

De werkwijze voor archivering is op papier adequaat, maar de praktische uitvoering laat te wensen over. Het blijkt onder meer technisch mogelijk documenten uit het IDMS te halen. Ook worden metadata niet toegekend en ontbreekt er een bewaarstrategie op de langere termijn. Zolang er geen formeel besluit tot vervanging is genomen door gedeputeerde staten

Provinciesecretaris Van Wieringen (rechts) draagt het archief van de provincie Zuid-Holland (1946-1986) over aan adjunct-directeur Gerrits van het Nationaal Archief, 10 april 2008

voor de op termijn vernietigbare bescheiden, en er nog geen machtiging tot vervanging van de permanent te bewaren documenten door het Nationaal Archief is verleend, is het papieren archief nog steeds leidend. Het gescande papieren archief is echter niet goed geordend en onvoldoende toegankelijk. Dit alles leidt tot de conclusie dat de provincie momenteel niet voldoet aan de eis dat archieven in goede, geordende en toegankelijke staat behoren te verkeren. Op deze wijze ontstaan er grote risico's voor de bedrijfsvoering en het afleggen van verantwoording door management en bestuur! Het rapport is eind 2008 naar de afdeling I&A verstuurd en zal de komende tijd worden behandeld in het Directieteam en het college van GS.

Utrecht

De jaren 2007 en 2008 stonden voor de DIV-organisatie vooral in het teken van de voorbereiding van de digitalisering van het informatiebeheer en de plannen voor nieuwe huisvesting van de provinciale organisatie. In deze voorbereidingsfase was de provinciaal archiefinspecteur betrokken bij de plannen voor de inrichting van een archiefruimte in de nieuwbouw.

In deze huisvestingsplannen, onder de noemer NOVA, staat een nieuwe werkplekinrichting centraal waarbij een digitale werkomgeving van groot belang is. Dit heeft de nodige gevolgen voor de inrichting van de DIV-functie. Daarmee is het project DigiDIV, dat in de voorgaande jaren van start was gegaan, direct gekoppeld met de huisvestingsplannen. Medio 2008 werd echter de voorbereiding van NOVA tijdelijk gestopt in verband met veranderde ambities van het provinciale bestuur op het gebied van huisvesting en werkplekconcept. Ook de opgetreden veranderingen in de bouwwereld speelde een rol in dit besluit. Eind 2008 was er nog geen duidelijkheid over de nieuwe huisvesting van de provincie. Het project DigiDIV werd wel doorgezet, vanaf juni 2008 onder de naam DIVA. Eind november 2008 werd de Europese aanbesteding van een Document Management Systeem gepubliceerd.

Ter voorbereiding van dit digitale archiveren heeft de DIV-afdeling zich intensief beziggehouden met het wegwerken van achterstanden in dossiervorming. Het project 'Alles uit de kast', een opruimactie om achtergebleven documenten op de werkplek op te sporen om zo de papieren dossiers compleet te krijgen, werd opgezet. De start daarvan is gepland begin 2009.

Begin 2008 werd een inspectie uitgevoerd naar het documentmanagement en archiefbeheer bij de projectorganisatie

'Verder' en het 'Utrechts Verkeer en Vervoerberaad' waarin de provincie participeert. De belangrijkste conclusie uit deze inspectie is dat er te weinig geregeld is voor het informatiebeheer binnen dergelijke projectorganisaties, waardoor verlies van essentiële bedrijfsvoerings- en verantwoordingsinformatie een groot risico is. De archiefinspectie adviseerde GS om ook bij andere projectorganisaties waarin de provincie een rol speelt te bezien of het documentbeheer wel voldoende is geregeld. Naar aanleiding hiervan is door de afdeling INF de werkgroep Archivering Projecten in het leven geroepen. De laatste werkzaamheden aan de archieven van de provincie uit de periode 1920-1989, waarvan het overgrote deel al in november 2003 formeel werd overgedragen aan Het Utrechts Archief, werden afgerond.

Flevoland

In de twee jaar na de implementatie van het Record Management Systeem Hummingbird (2006, Docuvit-project) is vooral gewerkt aan het consolideren van de nieuwe, gedigitaliseerde situatie voor zowel DIM als de rest van de organisatie. Veel tijd werd gestoken in het verbeteren van de dossier- en informatiestructuur op afdelingsniveau. Daarnaast is het scanproces voor ingekomen en uitgaande post verbeterd. Dit laatste loopt vooruit op een in de nabije toekomst volledig digitaal archiefbeheer. In samenhang daarmee moet de leesbaarheid van de scans nog verbeteren.

In 2007 werd na de verbouwing van het gehele Provinciehuis op de eerste verdieping van de oostvleugel de nieuwe archiefruimte opgeleverd. De ruimte voldoet, op enkele kleine onvolkomenheden na, aan de eisen van de ministeriële *Regeling bouw en inrichting archiefruimten en archiefbewaarplaatsen*.

Bij het semi-statisch archief zijn afspraken gemaakt over het overbrengen van de audio-visuele collectie van de provincie naar Nieuw Land. Daarbij neemt Nieuw Land de verdere ontsluiting en (mogelijk) digitalisering voor zijn rekening. De Provinciale Archiefinspectie adviseerde in 2007 en 2008 binnen de provincie Flevoland op het gebied van het Bedrijfsinformatieplan, over enkele audits op het gebied van de informatiehuishouding, ontwikkelingen met betrekking tot informatiearchitectuur en keteninformatisering en over archivering van informatie in applicaties zonder Record Management-functie.

In 2008 werd een aspect-inspectie gestart naar de inrichting van het digitale archiefbeheer bij de provincie. Doel is om te bepalen in welke mate het beheer reeds voldoet aan de NEN 2082, ED3 (Eisen Duurzaam Digitaal Depot) en de provinciale *Beleidsregel vervanging archiefbescheiden 2008*.

Toezicht op de archiefzorg van gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en politieregio's

De provinciale archiefinspecteur houdt, namens gedeputeerde staten, toezicht op de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeenten, waterschappen, politieregio's en organisaties ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Toezicht op de zorg betekent een bestuurlijk toezicht, waarbij de zorgdragers (de gemeente-, waterschap- en overige besturen) worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid. Hieronder volgt welke inspecties in de jaren 2007-2008 in dit kader zijn verricht, en wat de ervaringen bij en resultaten van deze inspecties waren.

Zie voor een gedetailleerde specificatie van de uitgevoerde inspecties bijlage 1.

Uitgevoerde inspecties

De definities van de typen inspecties zijn:

Integrale inspectie: Hierbij worden alle aspecten van archiefzorg en -beheer bij een overheid doorgelicht.

Aspectinspectie: Een op een bepaald facet gerichte inspectie, hetzij regionaal, hetzij (inter)provinciaal, of gericht op één organisatie, naar aanleiding van bijvoorbeeld nieuwe regelgeving of van het niet (goed) vervuld zijn van een onderdeel.

Incidentinspectie: Naar aanleiding van een calamiteit, een incident of een ander urgent geval.

Vervolginspectie: Volgt in principe na enige tijd op elke integrale inspectie, waarbij wordt getoetst in hoeverre de aanbevelingen uit de eerdere inspectie zijn opgevolgd.

Archiefverordeningen

Gemeenten, waterschappen, politieregio's en Wgr-regelingen moeten op grond van de Archiefwet 1995 regelingen treffen voor de zorg van hun archiefbescheiden. Deze verordeningen dienen te worden medegedeeld aan gedeputeerde staten. Dit om na te kunnen gaan, of aan deze verplichting is voldaan en of de bewuste regelingen aan de wet beantwoorden. De archiefverordening wordt per overheid nader uitgewerkt in een Besluit Informatiebeheer, vast te stellen door het dagelijks bestuur. Verordening en Besluit leggen de verantwoordelijkheid van bestuurders en uitvoerders vast voor hun archiefbescheiden en bieden een formeel en praktisch kader voor de dagelijkse werkzaamheden.

In **Noord-Holland** zijn alle archiefverordeningen aangepast aan de Archiefwet 1995. Alleen in de in 2007 nieuw gevormde gemeente Koggenland ontbrak nog een nieuwe Archiefverordening.

In **Zuid-Holland** hadden de gemeenten Dirksland, Reeuwijk en Zoeterwoude hun archiefverordening nog niet aangepast aan de Archiefwet 1995. De in 2006 nieuw ontstane gemeen-

	Noord-Holland	Zuid-Holland	Utrecht	Flevoland
Integrale inspecties				
Gemeenten	13	-	2	1
Waterschappen	1	-	-	-
Gemeenschappelijke regelingen	2	1	-	-
Politie	-	-	-	1
Vervolginspecties				
Gemeenten	12	-	7	-
Waterschappen	-	-	-	-
Gemeenschappelijke regelingen	-	-	2	-
Politie	-	-	2	-
Aspectinspecties				
Gemeenten	7	32	27	1
Waterschappen	-	4	-	-
Gemeenschappelijke regelingen	-	-	8	-
Politie	1	1	2	-
Incidentinspecties				
Gemeenten	3	-	2	-
waterschappen	-	-	-	-
Gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-
Politie	-	-	-	-

Uitgevoerde inspecties bij gemeenten, waterschappen, gemeenschappelijke regelingen en politie 2007-2008

te Katwijk en de politieregio Hollands Midden hadden eind 2008 ook nog geen verordening vastgesteld.

In **Utrecht** heeft alleen de gemeente Vianen nog een archiefverordening van vóór de invoering van de Archiefwet 1995.

In **Flevoland** hebben de gemeenten Almere, Dronten en Noordoostpolder nog geen aan de Archiefwet 1995 aangepaste Archiefverordening.

Alle Randstedelijke waterschappen beschikken over aangepaste archiefverordeningen.

Bezetting van de gemeentelijke archiefinspectie

Een van de wettelijke taken van de gemeente- of waterschap-sarchivaris is het toezicht op de naleving van de Archiefwet als het gaat om de niet overgebrachte archieven van die gemeente of dat waterschap. Een goede invulling van de gemeentelijke (of waterschaps-) archiefinspectiefunctie is dan ook van essentieel belang voor het 'in control' zijn van de betreffende overheid en, op termijn, voor behoud van historisch waardevol archief. Uit een landelijke verkenning, gezamenlijk uitgevoerd met het Werkverband Gemeentelijke Archiefinspectie (WGA) bleek dat bij veruit de meeste diensten de inspectietaak kwantitatief en kwalitatief onvoldoende is ingevuld. Uit onderstaande blijkt, dat in de Randstad weliswaar vooruitgang is geboekt, maar de situatie krap tot zorgelijk blijft.

Dit probleem is des te nijpender nu onder invloed van het advies-Oosting het provinciale toezicht meer op afstand zal komen te staan, en door de digitalisering grote behoefte is

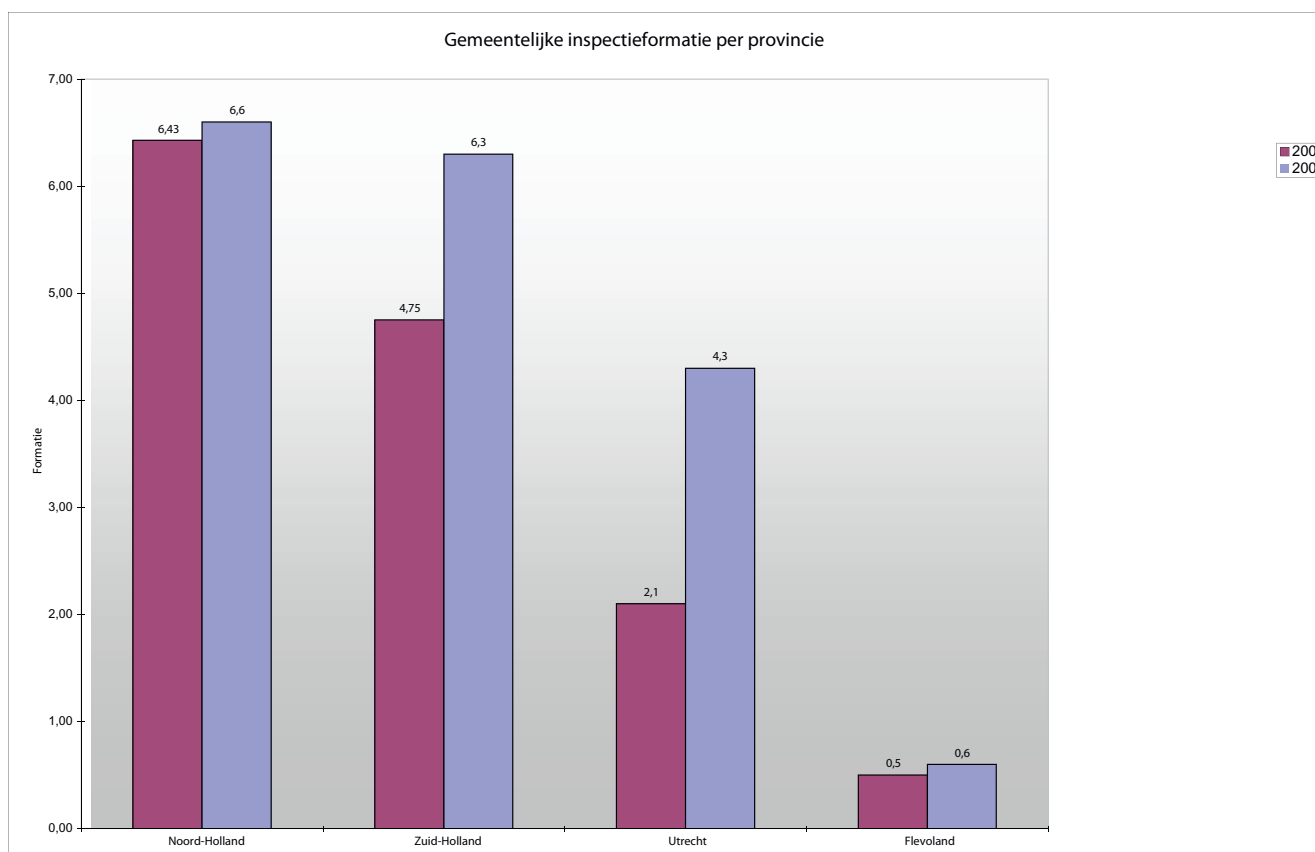
aan verhoging van het kennisniveau van archiefinspecteurs. Daar komt nog bij dat een opleiding voor archiefinspecteurs ontbreekt. De Randstedelijke inspecteurs hebben over deze problematiek in 2008 een startnotitie opgesteld met als doel te komen tot een landelijke normering en bewustwording.

Noord-Holland

In 2007 en 2008 is in de reguliere bijeenkomsten met de gemeentelijke inspecteurs gesproken over de gevaren en risico's van het standaard doorstralen van archiefbescheiden, de aanpak van achterstanden in de overbrenging van archiefbescheiden, over vervanging door digitalisering, de beschikbaarheid van een E-depot bij archiefdiensten en de methodiek van de archiefinspectie.

De gevolgen van het onderzoek van de commissie Oosting kwamen meermalen aan de orde. In het verlengde daarvan was de samenwerking tussen de provinciale en gemeentelijke archiefinspecties het leidende thema van een bijeenkomst. Hierbij zijn afspraken gemaakt over voortzetting van de gezamenlijke inspecties en over veelvuldiger zelfstandig optreden van de gemeentelijke inspecteurs. Op die manier worden de gemeentelijke inspecteurs zichtbaarder en kan de provincie wat meer terugtreden.

De archiefdiensten van Naarden e.o. en Hilversum breidden de capaciteit van de gemeentelijke inspecties uit na rapportages en memo's van de provinciale inspectie. Hetzelfde werd voorbereid in Zaanstad, Alkmaar en bij het Noord-Hollands Archief.

Zuid-Holland

De provinciale archiefinspectie deed onderzoek naar het functioneren van de gemeentelijke archiefinspectie. Nu een groot aantal gemeenten de oude archieven heeft overgebracht naar naburige gemeenten met archiefdienst: Rotterdam, Dordrecht, Leiden, Delft, legt dit een zware druk op de betrokken archiefinspecties. Hun formatie is daar niet of nauwelijks op aangepast. Tevens bleek dat bij diverse archiefdiensten niet of slechts mondjesmaat werd geïnspecteerd. Over dit onderwerp hebben eind 2007 de gemeentelijk archiefinspecteur van Rotterdam en de provinciale archiefinspecteur op verzoek van de Kring van Zuid-Hollandse Archivarissen een voordracht gehouden. Dit bracht de Kring ertoe een werkgroep in te stellen om de inspectiefunctie in Zuid-Holland nader onder de loep te nemen. De uitkomst van de enquête, die deze werkgroep hield was, dat de gemeentelijke archiefinspecteurs vaak belast zijn met nevenwerkzaamheden als studiezaaldienst, educatie, inventarisatie. Dit gaat ten koste van de inspectie. In het algemeen bleek er bij de inspecteurs behoefte te bestaan aan o.m. standaardisatie van inspectiemethoden en gemeenschappelijke kwaliteitsnormen en aan diepergaande kennis van digitale ontwikkelingen. Gemeentelijke inspecteurs zouden zich beter moet profileren binnen de archiefdienst zelf en zich binnen de gemeentelijke organisatie moeten aansluiten bij de planning & controlcyclus.

Utrecht

Ook in de provincie Utrecht is in de verslagperiode ingezet op versterking en verbetering van de gemeentelijke archiefinspectiefunctie. Aan het begin van de verslagperiode bedroeg het aantal fte's voor de gemeentelijke archiefinspectiefunctie in totaal 2,1; aan het eind 4,3, dus meer dan een verdubbeling. Deze uitbreiding komt voornamelijk voor rekening van Archief Eemland (van 0,8 naar 1), Het Utrechts Archief (van circa 1 naar ruim 2) en de gemeente Zeist (van 0,1 naar 1,0!). Mede op advies van de provinciale archiefinspectie besloot Archief Eemland eind 2008 de inspectietaak, onder handhaving van de verantwoordelijkheid van de gemeentearchivaris, uit te besteden aan Het Utrechts Archief. Wij zien dit als een eerste stap naar een verdere invulling en professionalisering van deze taak in regionaal verband. Begin 2009 zal de overeenkomst met Het Utrechts Archief hiervoor worden getekend. In het westen van de provincie stopte het streekarchief Rijnstreek met de in 2004 opgerichte 'Groenehart Archiefinspectie' (een samenwerking tussen de inspecties van de Streekarchieven Midden-Holland, Rijnlands Midden en Rijnstreek). In 2009 gaat het nieuwe RHC Rijnstreek en Lopikerwaard de inspectiefunctie uitbreiden van 0,2 naar 0,5 fte. In de verslagperiode werd de inspectiefunctie bij de overige twee Utrechtse archiefdiensten met een benoemde archivaris, RHC Zuidoost Utrecht en RHC Vecht en Venen, niet of nauwelijks uitgeoefend. Dit is zorgelijk. Een lichtpunt hierbij is de in 2008 gerealiseerde uitbreiding van de

formatie bij het RHC Vecht en Venen, waardoor in 2009 de streekarchivaris deze taak kan oppakken.

Flevoland

Na het vertrek van de archivaris in 2006 is de archiefinspectiefunctie, tezamen met het archiefbeheer, van het Nieuw Land Erfgoedcentrum opnieuw ingericht. Na een lange wervingsperiode kon in 2007 een nieuwe archivaris worden aangesteld, die tevens gemeente- en waterschapsarchivaris is voor de deelnemende gemeenten en waterschap. De archivaris heeft meer taken met betrekking tot dienstverlening en beheer gekregen, waardoor er minder tijd overbleef voor relatiebeheer en inspectie. Dit is deels gecompenseerd door het aanstellen van een tweede archivaris in 2008, die zich hoofdzakelijk richt op verwerving en beheer van particuliere archieven. In de verslagperiode zijn twee gezamenlijke (provinciale en gemeentelijke archiefinspectie) inspecties gestart. Bij de inventarisatie van het aantal fte's voor de inspectiefunctie in Flevoland bleek dat in 2008 de gemeentearchivaris van Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde 0,2 fte aan inspectie besteedt. Aangegeven werd dat dit in 2009 uitgebreid zal worden naar 0,3. De gemeentearchivaris van Almere besteedde in 2008 circa 0,3 fte aan deze taak. Eind 2008 werden voorbereidingen getroffen voor het openstellen van een vacature voor een aparte inspecteur (0,8 fte). Hiermee kan de archiefinspectie een stevige positie krijgen in de gehele controlcyclus binnen de gemeentelijke organisatie.

Digitaal archiefbeheer

De provincie Zuid-Holland richt de informatiestromen steeds meer digitaal in. De drie andere provincies zijn hiermee doende. Ook bij enkele gemeenten, zoals Heerhugowaard is een groot deel van de informatie uitsluitend in digitale vorm beschikbaar.

Bij de melding van nieuwbouwplannen wordt de provinciale archiefinspectie soms geconfronteerd met een archiefruimte ter grootte van een flinke bezemkast. De gemeenten lopen dan vooruit op een volledig gedigitaliseerde werkomgeving. De realiteit is dat het geheel papierloze kantoor zich in de praktijk nog niet heeft aangediend. Belangrijk knelpunt hierbij is dat de goede bewaring van informatie, zonder noemenswaardige achteruitgang, gedurende ten minste 100 jaar, ondanks nieuwe richtlijnen nog veel praktische problemen oproept.

Bij veel inspectiepunten was in de verslagperiode dus nog steeds sprake van een hybride situatie. Voor zover het informatie betreft die permanent te bewaren is, was nog steeds papier leidend, waarbij de stukken steeds vaker wel gescand en digitaal ter beschikking gesteld worden. Ook is digitale registratie van ingekomen, uitgaande en interne stukken overal ingevoerd, waarbij soms de opsteller of behandelaar van het stuk een deel van deze registratiewerkzaamheden overneemt in een workflow- DMS- of RMA systeem.

Persoonskaarten Amsterdam (foto: Stadsarchief Amsterdam)

Wel zien we bij informatie met een 'beperkte' bewaartermijn zoals financiële- en cliëntenadministraties een omslag van papier naar digitaal. Tot een feitelijke vervanging en vernietiging van de papieren bestanden komt het nog niet altijd. De papieren (vernietigbare) stukken worden dan vaak in numerieke volgorde bewaard. Slechts in een enkel geval wordt voor op termijn vernietigbare bestanddelen volledig digitaal gewerkt.

Bij veel gemeenten werd in de verslagperiode gewerkt aan de aanschaf van document management systemen die binnen enkele jaren de papieren werkprocessen moeten vervangen. De provinciale archiefinspectie werd hierbij regelmatig betrokken als het gaat om toepassing van de archiefwet- en regelgeving.

Een aandachtspunt bij alle overheden blijft het registreren en archiveren van formele e-mails. Deze blijven veelal buiten het gezichtsveld van DIV.

Bij een aantal inspectiepunten werd het document (of record) management systeem ge-upgraded. Dit leidde, archiefrechtelijk gezien, niet tot een andere wijze van beheer.

Volledig digitaal inrichten van de werkprocessen vereist nog veel investeringen in de organisatie zelf en afstemming met de archiefdienst, die dan een e-depot moet gaan inrichten. Faxen komen tegenwoordig op de meeste plaatsen digitaal

binnen en blijven, evenals formele email en gedownloadde stukken, vanuit het oogpunt van beheer een punt van zorg. Concluderend kunnen we stellen, dat in de overgang van papier naar digitaal het beheer van het papieren archief niet altijd meer aan wettelijke eisen voldoet, terwijl het digitale beheer ook (nog) niet op orde is.

Vervanging

Ondanks de nieuwe Beleidsregels vervanging en andere nieuwe normen, kwamen aanvragen om machtiging tot vervanging mondjesmaat binnen bij de provincies. Het ging daarbij om zowel digitalisering als microverfilming van papieren archief.

Noord-Holland

Vooruitlopend op de invoering van de nieuwe beleidsregels verzocht de gemeente Amsterdam eind 2007 om de archiefkaarten van de bevolkingsadministratie over de periode 1939-1964 te vervangen in de vorm van scans. Het provinciebestuur willigde dit verzoek niet in, omdat de inspecteur negatief adviseerde. Naar haar oordeel was het scanproces zelf wél, maar de digitale beheersomgeving waarin de scans terecht zouden komen, nog niet in orde. Hiertegen diende de

gemeente bezwaar in, waarop de Hoor- en adviescommissie van de provincie, de partijen gehoord, adviseerde dit bezwaar ongegrond te verklaren, hetgeen gedeputeerde staten integraal overnamen. Amsterdam ging vervolgens in beroep bij de bestuursrechter. Intussen werkte het Stadsarchief in 2008 hard aan de opzet van een elektronisch archiefdepot. Behandeling door de rechtbank volgt in 2009. Er zijn nog geen andere aanvragen voor vervanging ingediend door gemeenten en andere overheden. Wel is bij diverse inspecties duidelijk geworden dat er bij gemeenten vooral behoefte bestaat aan de vervanging van procesmatig ontvangen en opgemaakte bescheiden.

Zuid-Holland

In 2007 is door het Nationaal Archief een machtiging verstrekt voor de vervanging van provinciale archiefbescheiden voor de periode van vijf jaar. Zij is echter geldig zolang zich in de processen, procedures en werkwijzen, zoals omschreven in het Handboek Substitutie geen relevante wijzigingen hebben voorgedaan, waardoor niet langer aan de beleidsregel wordt beantwoord. Dit bleek kort na het verstrekken van de machtiging reeds het geval te zijn. Hierdoor heeft de huidige machtiging zijn geldigheid verloren. Daarom moet het Handboek Substitutie worden aangepast en een nieuwe machtiging worden aangevraagd. Dat zal begin 2010 gebeuren. In 2007 werd machtiging verleend aan de gemeente Den Haag tot vervanging van de persoons- en woningkaarten van de Dienst Burgerzaken uit de periode 1939-1994. Daarbij ging het uitsluitend om microverfilming (en digitalisering) van de betreffende bestanden.

Utrecht

De gemeente Utrecht verzocht medio 2007 de woningkaarten te mogen vervangen op microfilm. De verfilming was al in 1990 gebeurd. En deel van de kaarten was inmiddels vernietigd na schimmelvorming. Tijdens de in gang gezette procedure bleek dat het verfilmingdossier niet meer aanwezig was. Daarom kon niet vastgesteld worden of een volledige verfilming had plaatsgevonden en aan welke (technische) eisen de films voldeden. Een toetsing aan de vigerende beleidsregels zou dan ook niet goed mogelijk zijn en tot een negatief oordeel leiden. Gezien deze feiten werd de machtigingsaanvraag eind 2007 tussentijds door de gemeente ingetrokken.

Dit traject bleek een leerzame ervaring voor alle betrokkenen en was aanleiding om de vervanging van papier naar microfilm in geactualiseerde vorm in de nieuwe provinciale beleidsregels op te nemen.

Flevoland

In Flevoland zijn geen vervangingsverzoeken binnengekomen bij gedeputeerde staten. Wel is de meerderheid van de organisaties zich in meer of mindere mate aan het oriënteren op de mogelijkheid om een verzoek in te dienen. De gemeente Lelystad is daarmee het verst gevorderd en er is geregeld

contact tussen de provinciale archiefinspectie, de gemeentearchivaris en de gemeente.

Archiefbewaarplaatsen en archiefruimten

Om de veiligheid en duurzaamheid van (papier)archieven te garanderen bestaan sinds 2001 landelijke regels voor archiefbewaarplaatsen (voor de historische archieven vanaf circa twintig jaar oud) en archiefruimten (voor recentere archieven tot circa twintig jaar oud). Aan deze ministeriële *Regeling bouw en inrichting archiefruimten en archiefbewaar-*

Schouw van de aangepaste centrale archiefruimte in het stadhuis van Amsterdam, 2008 (foto: Ben Oldenzeel)

plaatsen worden de concrete plannen van gemeenten, waterschappen en overige overheden door ons getoetst. Na positief advies van de inspecteur keuren de provinciebesturen plannen voor archiefbewaarplaatsen van gemeenten en waterschappen goed voordat deze in gebruik kunnen worden genomen. De plannen voor nieuwe of aan te passen archiefruimten van de diverse decentrale overheden moeten worden gemeld bij gedeputeerde staten, waarna op positief advies van de inspecteur een verklaring van geen bezwaar wordt afgegeven. Het is dus raadzaam de archiefinspectie in een zo vroeg mogelijk stadium bij bouw- of verbouwplannen te betrekken, hetgeen helaas niet altijd gebeurt. Latere

aanpassingen aan de regelgeving kunnen tot vertraging van het bouwproces leiden.

Voor een gedetailleerd overzicht van de situatie in de Randstad zie bijlage 1.

Noord-Holland

De provinciale archiefinspectie was in de verslagjaren betrokken bij de bouwplannen van het streekarchief Gooi en Vechtstreek te Hilversum en van het gemeentearchief Zaanstad.

Ook is de inspectie gevraagd om in een vroeg stadium te adviseren over de vestigingsplaats en bouw van een nieuw depot voor het RHC Alkmaar. Nieuwbouw is vooral nodig vanwege de nog slechts zeer beperkte capaciteit, maar ook omdat het depot niet geheel meer voldoet aan de eisen.

De archiefbewaarplaats van de gemeente Texel, jarenlang een zorgenkindje, is eindelijk in goed overleg met de provinciale archiefinspectie aangepast aan de wettelijke eisen, tevens is er ook een degelijk beheerplan opgesteld. De archiefinspectie is nu in gesprek over de archiefbewaarplaats in het nieuw te bouwen gemeentehuis van Texel. Ook nu nog is de klimaatbeheersing in de archiefbewaarplaats van Weesp nog niet volgens de wettelijke eisen. De klimaatinstallatie is vervangen, maar het inregelen van de temperatuur en de relatieve vochtigheid leidden nog niet tot het gewenste resultaat. Dit had tot gevolg dat gedeputeerde staten een waarschuwing tot bestuursdwang hebben afgegeven.

De situatie in de archiefruimten bij de regiokorpsen en de waterschappen is nog niet veranderd. Elf gemeenten beschikken over nog niet (geheel) aan de wet- en regelgeving beantwoordende archiefruimten.

Zuid-Holland

Voor de realisatie van twee archiefdepots ten behoeve van het Regionaal Archief Leiden en het streekarchief Midden Holland te Gouda zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd, die nog niet tot besluitvorming hebben geleid. De komende jaren kan een hausse aan nieuwbouwprojecten van archiefbewaarplaatsen tegemoet worden gezien. Ook de gemeenten Alphen aan den Rijn (streekarchief Rijnlands Midden), Brielle (streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg), Delft, Dordrecht, Vlaardingen en Westland (Historisch Archief Westland) hebben nieuwbouw- dan wel uitbreidingsplannen van bestaande depotcapaciteit. De archiefruimten van de gemeenten Leiden en Rotterdam voldoen niet (alle) aan de wettelijke eisen.

Utrecht

In de provincie Utrecht vonden veel bouwactiviteiten plaats. In het najaar van 2007 startte in Breukelen de bouw van een nieuwe archiefbewaarplaats voor de gemeenten Abcoude, Breukelen, De Bilt, Loenen, Maarssen en De Ronde Venen. De twee depots voor papier en het aparte depot voor foto's, films en dergelijke alsmede een aparte quarantaineruimte werden, na goedkeuring van de plannen door gedeputeerde staten, in november 2008 in gebruik genomen. Deze regio

beschikt nu met het RHC Vecht en Venen over voldoende capaciteit voor de komende decennia.

In de regio Eemland werd voortgegaan met de plannen voor de bouw van een archiefbewaarplaats in het Cultuur Centrum Eemlein te Amersfoort ten behoeve van de Eemlandse gemeenten en het waterschap Vallei en Eem. De huidige planning gaat nu uit van ingebruikname in 2012. Het streven is om in 2009 de goedkeuring door gedeputeerde staten rond te hebben, zodat in de loop van dat jaar gestart kan worden met de bouw.

In 2007 startte de voorbereiding voor de bouw van een tweede depot van het RHC Zuid-oost Utrecht in Wijk bij Duurstede. De oplevering is gepland in 2011. Een goedkeuringsaanvraag is in de verslagperiode nog niet ingediend. Na jarenlange voorbereiding werd eind 2008 in het vernieuwde stadskantoor van Vianen aan de Voorstraat een geheel gerenoveerde archiefbewaarplaats in gebruik genomen. De plannen hiervoor, die tevens als archiefruimte dient, werden in dat jaar door gedeputeerde staten goedgekeurd.

Ook in de gemeente Zeist werden in de verslagperiode de plannen voor een nieuwe gemeentelijke archiefbewaarplaats helder. In de bouwplannen voor het nieuwe in 2012 op te leveren stadskantoor op de huidige locatie is een archiefbewaarplaats voor het gemeentearchief gepland.

De gemeenten Abcoude, Renswoude, Woudenberg en Zeist beschikken niet over eigen archiefruimten die aan de wettelijke eisen voldoet. De gemeenten Nieuwegein en Utrechtse Heuvelrug hebben ruimten die voor een beperkte periode zijn geaccordeerd.

Flevoland

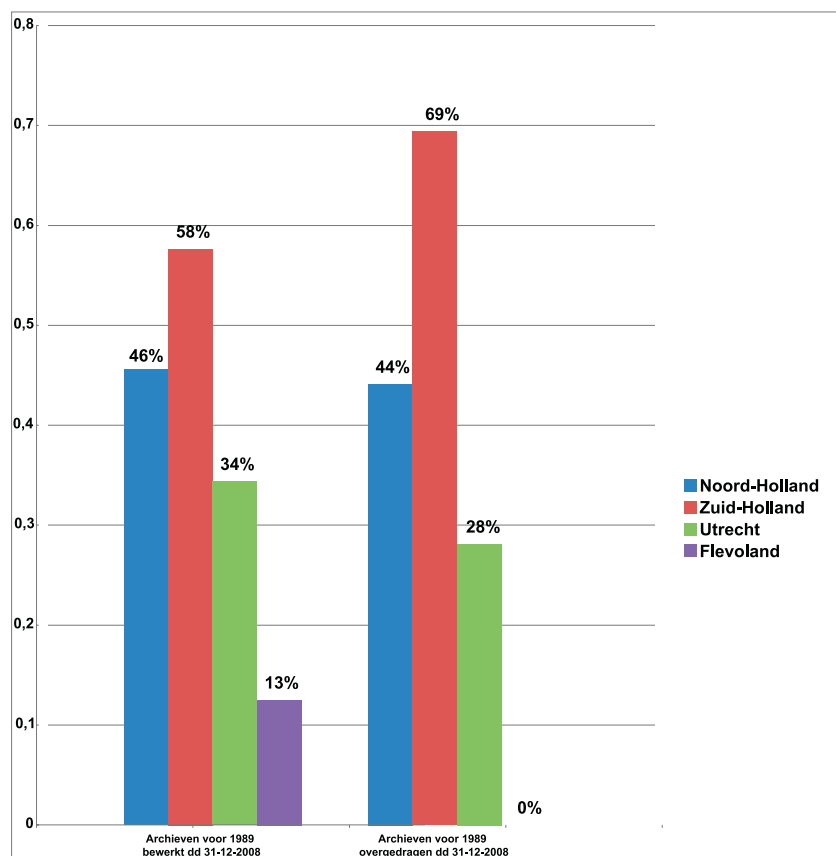
In tegenstelling tot hetgeen in het verslag over de periode 2005-2006 vermeld stond, bleek tijdens een inspectie in 2008 de archiefruimte van de Regiopolitie niet te voldoen aan de normen. Alleen de ruimten van het waterschap Zuiderzeeland en de gemeente Lelystad voldoen grotendeels aan de normen. De ruimten van de andere gemeenten voldoen in wisselende mate niet aan de wettelijke eisen.

Archiefbewerking en overbrenging

De Archiefwet 1995 geeft aan dat archieven van de overheid na twintig jaar naar een openbare archiefbewaarplaats moeten worden over gebracht. Dit betekent dat de archieven op dat moment in geordende en toegankelijke staat moeten zijn en voor iedere burger gemakkelijk te raadplegen moeten zijn. De provinciale archiefinspecties inventariseren periodiek de stand van zaken bij de betreffende gemeenten, waterschappen, Wgr-organisaties en regiopolities.

In bijgaande grafiek is per provincie weergegeven welk percentage archieven van gemeenten, waterschappen en regiopolitie uit de periode tot 1989 is bewerkt en welk percentage is overgebracht naar een openbare archiefbewaarplaats.

Archiefbewerking moderne archieven tot 1998

Noord-Holland

Percentages en aantallen bewerkte archieven provincie Noord-Holland		
Organisaties	Aantal	% van totaal
Gemeenten	25	41
Waterschappen	1	50
Gemeenschappelijke regelingen	2	50
Regiopolitie	5	100

De provinciale archiefinspectie begeleidde in de verslagperiode de bewerkingsprojecten in eigen huis voor de VVA-opleiding, en bij de gemeenten Texel en Haarlemmermeer.

In beide laatste gevallen was in de verslagperiode geen gemeentearchivaris benoemd en was begeleiding door de provinciale archiefinspectie voorgeschreven op grond van de Archiefverordening provincie Noord-Holland.

Zuid-Holland

Percentages en aantallen bewerkte archieven provincie Zuid-Holland		
Organisaties	Aantal	% van totaal
Gemeenten	42	55
Waterschappen	4	100
Gemeenschappelijke regelingen	-	-
Regiopolitie	3	75

In 2008 heeft de heer Rob Pex, medewerker documentaire informatievoorziening van de MareGroep, het VVA-diploma behaald met de inventarisatie van het archief van de Katwijkse rederijvereniging De Vuurbaak over de periode 1899-2001. De adjunct-inspecteur was daarbij zijn mentor.

Alvorens het oud-archief (ca. 1600-1984) van de gemeente Binnenmaas naar het stadsarchief Dordrecht kan worden overgebracht, dient dit archief nog in goede, geordende en toegankelijke staat te worden gebracht. De bewerking van dit archief werd begeleid door de provinciale archiefinspectie.

Utrecht

Percentages en aantallen bewerkte archieven provincie Utrecht		
Organisaties	Aantal	% van totaal
Gemeenten	8	28
Waterschappen	2	100
Gemeenschappelijke regelingen	2	34
Regiopolitie	1	100

In 2008 werd na advies van de provinciale archiefinspectie door gedeputeerde staten aan de gemeente Leusden machtiging verleend voor het opschorten van de overbrenging van het archief van die gemeente uit de periode 1970-1979 tot het jaar 2011.

Flevoland

Percentages en aantallen bewerkte archieven provincie Flevoland		
Organisaties	Aantal	% van totaal
Gemeenten	0	0
Waterschappen	0	0
Gemeenschappelijke regelingen	nvt	nvt
Regiopolitie	1	100

De situatie in Flevoland is sinds de vorige verslagperiode niet substantieel gewijzigd. Het wegwerken van de achterstanden heeft, op enkele uitzonderingen na, niet de hoogste prioriteit binnen de organisaties. Hierbij moet worden aangetekend dat bij de provincie Flevoland en de gemeenten Almere en Zeewolde, gezien hun oprichtingsdatum, de achterstanden verwaarloosbaar zijn.

Calamiteiten en incidenten

In de verslagperiode hebben zich in de Randstadprovincies gelukkig geen grote archiefcalamiteiten voorgedaan. Wel waren er enkele kleinere incidenten die met hulp van betrokkenen opgelost werden. Bij incidenten en archiefcalamiteiten hebben de provinciale archiefinspecties in het kader van hun toezicht op de archiefzorg een duidelijke rol.

Noord-Holland

Bij de gemeenten Haarlemmermeer, Texel en Niedorp waren er problemen met besmette archieven. De eerste twee gemeenten hebben, in overleg met de restauratoren en de provinciale archiefinspectie, goede maatregelen genomen om de schimmels te bestrijden.

Voor Niedorp heeft de provinciale archiefinspectie actiepunten opgesteld, die echter ten tijde van het verslag nog niet uitgevoerd waren.

In de archiefbewaarplaats van het Westfries Archief is door kortsluiting een kleine, lokaal beperkte brand ontstaan. Dankzij een goede alarmering was de brandweer snel ter plaatse en is, door een juiste inzet van blusmiddelen, de schade aan de archieven zeer beperkt gebleven.

Uit onmiddellijk en diepgaand onderzoek bleek dat een slechte verbinding in een verlichtingsschakelaar de oorzaak van de brand was. Het onderzoek heeft ook andere knelpunten in de elektrische installatie aan het licht gebracht en er zijn aanbevelingen gedaan, en uitgevoerd, om herhaling te voorkomen.

Tenslotte is de provincie Noord-Holland in september 2007 getroffen door een lekkage in de kantoorruimten. Daarbij zijn ook archiefbescheiden beschadigd.

De schade had voorkomen of beperkt kunnen worden door het treffen van eenvoudige maatregelen, zoals het plaatsen van watermelders en het voeren van een 'clean desk' beleid.

De archiefbescheiden in de kasten bleven namelijk grotendeels onbeschadigd. Bescheiden op de bureaus daarentegen werden nat en zijn deels verloren gegaan.

Door snelle inschakeling van een professioneel bedrijf is de schade uiteindelijk grotendeels hersteld. Bovendien zijn, in overleg met de provinciale archiefinspectie, preventieve maatregelen genomen.

Zuid-Holland

In de provincie Zuid-Holland hebben zich in de verslagperiode voor zover bekend geen archiefcalamiteiten of -incidenten voorgedaan.

Utrecht

Op 1 maart 2007 werd wateroverlast geconstateerd in de archiefbewaarplaats annex archiefruimte van de gemeente De Bilt onder het nieuwbouwgedeelte van het gemeentehuis Jagtlust. Omdat een schimmelexplosie niet uitgesloten was, werd na overleg tussen gemeente, streekarchief en provinciale archiefinspectie besloten tot evacuatie van de historische archieven van de gemeenten De Bilt en Maartensdijk vanaf de 16e eeuw.

Het grootste gedeelte werd ondergebracht in de archiefbewaarplaats van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht te Amsterdam. Het in bewerking zijnde secretariaat-archief van De Bilt over de periode 1932-1987 werd geplaatst in de archiefruimte van de Provincie Utrecht. Beide organisaties hadden direct welwillend ruimte ter beschikking gesteld. De archieven zijn eind 2008, bij de ingebruikname van de depots van het nieuwe RHC Vecht en Venen, direct vanuit Amsterdam en Utrecht naar Breukelen overgebracht.

Flevoland

In Flevoland hebben zich in deze verslagperiode geen calamiteiten of incidenten voorgedaan.

4 Overige activiteiten

In 2007 en 2008 voerden de provinciale archiefinspecteurs regelmatig overleg met de Kringen van Archivarissen en de afzonderlijke diensthoofden van de archiefdiensten in hun provincie. In Utrecht is Irmgard Broos voorzitter van deze Kring. Als adviserend lid of adviseur woonden de inspecteurs de vergaderingen bij van de regionale archiefcommissies of besturen van de archiefdiensten. In Noord-Holland, Utrecht en Flevoland werd, onder voorzitterschap van de adjunct-inspecteurs reguliere bijeenkomsten belegd met de gemeentelijke archiefinspecteurs in deze provincies. In Zuid-Holland vond een eenmalige bijeenkomst plaats. Chido Houbraken nam in Flevoland deel aan het SAVI-overleg: Samenwerkende Archieven en Verwante Instellingen.

Viermaal per jaar woonden de inspecties de vergaderingen bij van het Landelijk Overleg Provinciale Archiefinspecteurs (LOPAI).

Marianne Loef bleef ook deze jaren voorzitter van het LOPAI en in die hoedanigheid was er contact met OCenW, het Nationaal Archief en de hoofdinspecteur van de Erfgoedinspectie. De adjunct-archiefinspecteurs van Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht namen deel aan de commissie bouwzaken van EGI, LOPAI en WGA die aan overheden advies uitbrengt over de geschiktheid van locaties voor commerciële (externe) archiefopslag. Kees Schabbing vertegenwoordigde het LOPAI in het door het IPO georganiseerde IOG-DIV-overleg en was tot medio 2008 voorzitter van de interprovinciale werkgroep die zich bezig houdt met het ontwerpen van de selectielijst voor de provincies (Provisa). Fred Schoonheim was de LOPAI-vertegenwoordiging in de vergaderingen van het WGA. Emile Kretschmar werd dat in 2008 bij het Landelijk Overleg DIV van de politie. Irmgard Broos onderhield veelvuldig contact met het IPO-secretariaat over de voorbereiding van het IPO-standpunt ten aanzien van de decentralisatie van de RHC's. Marianne Loef en Fred Schoonheim deden hetzelfde voor wat betreft de herziening van het interbestuurlijk toezicht.

Chido Houbraken had zitting in de NEN-normcommissies 15489 Informatie- en Archiefmanagement en 2082 Recordmanagement in softwareapplicaties.

Het LOPAI publiceerde in 2008 ED3: een toetsingskader voor een duurzaam digitaal depot. Marianne Loef en Chido Houbraken namen deel aan de werkgroep die dit toetsingskader tot stand heeft gebracht. Irmgard Broos organiseerde in 2007 samen met het WGA en EGI de cursus 'Archiefinspectie goes digital', waar alle vier de inspecties aan deelnamen.

Rupert Spiekerman was secretaris van de Stichting Kadastrale Atlas Zuid-Holland 1832. Emile Kretschmar nam deel aan de vergaderingen van de Programmaraad van het Provinciaal

Historisch Centrum van het Erfgoedhuis Zuid-Holland en verving het afdelingshoofd Financieel Toezicht ivm langdurige ziekte.

De archiefinspecties Noord-Holland en Utrecht organiseerden in 2008 voorlichtingsmiddagen over de beleidsregel vervanging archiefbescheiden, die goed werden bezocht door zowel archivarissen als DIV- en ICT-medewerkers. Irmgard Broos had zitting in de adviescommissie Utrechts Provinciaal Filmarchief.

Voor studenten van de Archiefschool verzorgde Kees Schabbing in het cursusjaar 2007-2008 een serie colleges over archiefinspectie. Chido Houbraken hield verschillende presentaties over NEN 2082, ED3 en de beleidsregel vervanging archiefbescheiden. Marianne Loef sprak in 2007 voor de Section of Municipal Archives van de International Council on Archives (ICA) over de toepassing van de Nederlandse regelgeving voor archiefbewaarplaatsen in een oud monument als de Bazel, de huisvesting van het Stadsarchief Amsterdam. Tevens publiceerde ze in 2008 in het Archievenblad artikelen over de toekomst van het archiefbestel en de gevolgen van het advies Oosting voor het archieftoezicht. Dit laatste artikel schreef ze samen met Fred Schoonheim.

De Noord-Hollandse, Utrechtse en Flevolandse archiefinspecties namen in de verslagperiode deel aan de ledenvergaderingen en studiedagen van de Koninklijke Vereniging van Archivarissen in Nederland.

Marianne Loef en Fred Schoonheim woonden in juli 2008 het vierjaarlijks congres van het International Council on Archives in Maleisië bij met als thema 'Archives, governance and development'. Centraal stond hier het belang van goed archief- en informatiebeheer bij de opbouw van solide staten. Chido Houbraken volgde diverse studiedagen over e-depot, keteninformatisering en openbaarheid van archieven. Marianne Loef nam in 2007 deel aan een cursus DRAMBORA (eisen e-depot). Fred Schoonheim bezocht seminars over NEN 2082 en digitaal werken en DIV.

Er was regelmatig contact tussen Fred Schoonheim en het Nationaal Archief van de Nederlandse Antillen over bouw van een archiefbewaarplaats, archiefwet- en regelgeving en vervanging van archiefbescheiden.

In de periode 2007 en 2008 bleven samenstelling en formatie van de archiefinspecties van de vier Randstadprovincies hetzelfde. Per 1 januari 2009 vertrok de heer A.N. Beets bij de Utrechtse archiefinspectie in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

De Noord-Hollandse archiefinspectie is organisatorisch ondergebracht bij de sector Cultuur en Cultuurhistorie van

de directie Beleid. De portefeuillehouder archiefinspectiezaken was tot mei 2008 gedeputeerde R. Kruisinga, daarna gedeputeerde S. Baggerman. De provinciale archiefinspectie Zuid-Holland vormt samen met het bureau financieel toezicht een afdeling van de directie Maatschappij en Bestuur. Gedeputeerde E. van Heijningen is portefeuillehouder. De Utrechtse archiefinspectie bleef onderdeel van het Kabinet van de commissaris van de Koningin, die tevens portefeuille-

houder is. De archiefinspectie Flevoland is ondergebracht bij de afdeling Informatisering en Automatisering en behoorde ook in deze provincie tot de portefeuille van de commissaris van de Koningin.

De inspecteurs spraken regelmatig met hun portefeuillehouders, provinciesecretarissen en afdelingshoofden over de diverse lopende archiefinspectiezaken.

ROPAI

*Staannd vlnr: Irmgard Broos (provinciaal archiefinspecteur Utrecht en Flevoland), Chido Houbraken (adjunct provinciaal archiefinspecteur Flevoland), Rupert Spiekerman (adjunct provinciaal archiefinspecteur Zuid-Holland), Marianne Loef (provinciaal archiefinspecteur Noord-Holland) en Fred Schoonheim (adjunct provinciaal archiefinspecteur Utrecht)
Zittend vlnr: Emile Kretzschmar (provinciaal archiefinspecteur Zuid-Holland) en Kees Schabbing (adjunct provinciaal archiefinspecteur Noord-Holland)
(foto: Ted Jansen)*

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht inspectiegegevens Randstedelijke provincies

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolginspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Noord-Holland											
Aalsmeer	27-11-2008	06-04-2007	Noord-Hollands Archief	04-07-2006	IT	Nee	Ja, deels	Ja tot 1986	Nee		Nee
Alkmaar	27-02-2006	21-08-2008	RHC Alkmaar; voldoet niet aan de eisen	10-03-2007	IT	Ja	Ja				
Amstelveen	21-01-2004	Voldoet niet aan de Regeling	Stadsarchief Amsterdam	23-10-2007	IT	Nee, tot 1939	Nee, tot 1939		Ja, 1940-1982	Ja, 1940-1982	
Amsterdam	02-04-2008	circa 45 ruimten voldoen deels aan de regeling	Stadsarchief Amsterdam; goedgekeurd door GS: 28-6-2005	15-10-2008	A, V	Ja, secretarief t/m 1989	Ja, deels	Ja, deels tot 1979	Ja	Deels	
Andijk	30-03-1998	10-03-1998	Westfries Archief	27-01-2004	IT	Nee	Nee	Ja, tot 1979	Nee	Nee	Nee
Anna Paulowna	27-09-2004	06-09-2006	RHC Alkmaar	11-02-2009	A	Ja	Ja				
Beemster	04-09-1997	28-04-1992	Waterlands Archief	24-08-2004	IT	Ja	Ja				
Bennebroek	06-07-2006	Niet van toepassing	Noord-Hollands Archief	12-07-2005	IT	Nee	Ja, deels	Ja tot 1975	Nee		Nee
Bergen	26-10-2004	Meldingsprocedure loopt	RHC Alkmaar	07-08-2008	V	Ja	Ja				
Beverwijk	26-02-2004	13-05-2004	Noord-Hollands Archief	16-01-2004	IT	Nee		Ja tot 1979	Ja	Ja	Ja
Blaricum	31-01-2002	09-10-2003	Streekarchief Gooi en Vechtstreek	01-06-2006	IT	Ja	Ja	Bouwvergunningen	Ja	Ja	
Bloemendaal	15-06-2006	02-03-1994	Noord-Hollands Archief	03-10-2007	IT	Ja	Ja				
Bussum	12-12-1996	02-02-2007	Streekarchief Naarden e.o.	20-06-2008	A	Ja	Ja		Ja, 1990-2000		Ja
Castricum	27-01-2005	Tijdelijke ruimte, 13-8-2008	RHC Alkmaar	28-01-2009	A, V	Nee, tot 1980	Ja, deels	Ja	Ja, 1981-1992	Ja	
Diemen	29-09-2000	21-11-1997	21-11-1997	28-10-2008	IT	Ja t/m 1987	Ja t/m 1987	Ja, 1987 t/m 1991	Nee	Onbekend	Nee

Drechterland	02-01-2006	28-07-2004	Westfries Archief	05-06-2008	IT	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Edam-Volendam	11-09-1997	10-09-2004	Waterlands Archief	11-03-2004	IT	Nee	Ja deels	In bewerking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Enkhuizen	06-04-1998	10-01-2007	Westfries Archief	14-10-2008	IT	Nee, tot 1979	Nee	Ja, tot 1979	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Graft-De Rijp	04-11-2004	24-11-2004	RHC Alkmaar	13-12-2006	V	Nee, tot 1980	Ja		Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Haarlem	20-11-2002	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief, goedgekeurd door GS: 28-6-2002	22-10-2008	V	Nee		Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	13-12-2005	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	26-10-2006	A, V	Ja	Ja		Ja				
Haarlemmermeer	04-12-2008	29-02-2008	Noord-Hollands Archief	10-01-2008	IC, V	Nee, tot 1979	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Harenkarspel	27-03-1997	08-10-2004	RHC Alkmaar	27-04-2006	IT	Ja	Ja						
Heemskerk	28-09-2006	20-07-2006	Noord-Hollands Archief	20-11-2007	IT	Nee		Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Heemstede	29-06-2006	07-01-2009	Noord-Hollands Archief	17-11-2008	A, V	Ja	Ja						
Heerhugowaard	22-02-2005	16-03-2007	RHC Alkmaar	03-06-2008	IT	Nee, tot 1975	Ja deels	Ja, 1975-1988				Ja	Ja
Heiloo	09-06-2008	13-07-2006	RHC Alkmaar	27-06-2008	V	Nee, tot 1985	Ja, deels		Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Den Helder	03-12-1996	Voldoet niet aan de Regeling	RHC Alkmaar	22-01-2008	IT	Ja, deels 1919-1994	Ja, deels	Ja deels 1919-1994	Ja	Ja	Ja	?	?
Hilversum	22-09-2006	28-03-2007	Streekarchief Gooi en Vechtstreek; tijdelijk goedgekeurd door GS: 19-10-2005	06-10-2006	IT	Ja	Ja						
Hoorn	17-03-1998	02-02-2007	Westfries Archief, goedgekeurd door GS: 11-3-2004	11-01-2007	A, V	Nee	Ja, tot 1979	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Huizen	12-09-2003	30-01-2007	Streekarchief Naarden e.o.	10-11-2004	IT	Ja	Ja	Milieuvergunningen in bewerking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Koggenland	Geen verordening	06-06-2007	Westfries Archief	Niet van toepassing	Nieuwe gemeente	Nee	Nee	Ja, deels tot 1979	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Landsmeer	30-09-1997	24-10-1996	Waterlands Archief	24-06-2004	IT	Nee	Nee	In bewerking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Langedijk	02-11-2004	30-01-2001	RHC Alkmaar	23-03-2006	IT	Ja	Ja						
Laren	29-08-2001	22-10-2003	Streekarchief Gooi en Vechtstreek	01-05-2006	IT	Ja	Ja	Bouwvergunningen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefnummers: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Noord-Holland											
Medemblik	02-01-2007	23-12-2003	Westfries Archief	Niet van toepassing	Nieuwe gemeente	Nee	Nee	Ja, tot 1979	Ja	Ja	
Muiden	20-02-1997	18-08-1997	Streekarchief Naarden e.o.	02-11-2005	V, A	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Naarden	15-07-1999	18-10-2004	Streekarchief Naarden e.o.; goedgekeurd door G.S. 3-4-2007	2007-2008		Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	
Niedorp	21-10-2004	Voldoet niet aan de Regeling	RHC Alkmaar	23-10-2008	V, IC	Nee	Nee		Ja, 1971-1989	Ja	
Oostzaan	29-03-2004	Voldoet niet aan de Regeling	Gemeentearchief Zaanstad	27-05-2008	IT	Tot 1974	Nee tot 1974	Nee	Ja, 1974-1983	Ja	Nee
Opmeer	07-04-1998	20-08-2004	Westfries Archief	19-08-2008	IT	Nee, tot 1979	Nee	Ja, tot 1979	Nee	Nee	Nee
Ouder-Amstel	26-03-1998	03-04-2007	Stadsarchief Amsterdam	22-09-2005	V	Nee, tot 1968	Nee, tot 1968		Ja, 1968-1985	Ja, 1968-1985	
Purmerend	24-09-1998	23-08-1994	Waterlands Archief; goedgekeurd door G.S. 4-6-2002	06-08-2008	IT	Ja	Ja				
Schagen	29-02-2000	Voldoet niet aan de Regeling	RHC Alkmaar	08-10-2005	IT	Nee, tot 1979	Nee		Ja	Ja	
Schermer	21-12-2004	14-02-2002	RHC Alkmaar	06-04-2006	V	Nee, tot 1970	Ja		Ja	Ja	
Stede Broec	02-04-1998	23-06-2006	Westfries Archief	28-05-2008	IT	Nee	?	?	Ja	Ja	
Texel	09-10-2001	20-12-2006	20-12-2006	29-06-2007	V, A, IC	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
Uitgeest	27-05-2004	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	23-03-2004	IT	Nee	Deels	Ja tot 1981	Nee		Nee
Uithoorn	08-07-2004	09-06-2004	Noord-Hollands Archief	09-06-2006	IT	Ja	Ja				
Velsen	21-02-2002	01-10-2002	Noord-Hollands Archief	17-02-2006	IT	Nee	Deels	Ja tot 1976	Ja		Ja
Waterland	11-03-1999	01-02-2008	Waterlands Archief	08-12-2003	IT	Ja	Ja	Deels bewerkt	Ja	Ja	
Weesp	21-09-2000	Klimaat voldoet niet aan de Regeling	Voldoet niet aan de regeling	13-11-2008	V, A	-	-	-	-	-	

Wervershoof	26-03-1998	28-03-2007	Westfries Archief	09-01-2007	A		Nee, tot 1979	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Wieringen	07-04-2005	05-02-2004	RHC Alkmaar	21-09-2006	IT		Nee, tot 1980	Deels		Nee		
Wieringermeer	23-09-2004	06-09-1999	RHC Alkmaar	26-01-2006	IT		Ja	Ja				
Wijdemeren	27-06-2002	12-08-2003	Streekarchief Gooi en Vechtstreek	24-05-2006	IT		Ja	Ja				
Wormerland	16-09-1997	25-11-1996	Waterlands Archief	31-01-2006	V		Ja	Ja	Deels bewerkt	Nee	Nee	Nee
Zaanstad	28-01-1999	Voldoen niet aan de Regeling	Gemeentearchief Zaanstad; goedgekeurd door GS 9-4-1987. Voldoet niet aan de Regeling	14-11-2006	IT		Deels	Nee, tot 1974	Bouwvergunningen	Ja	Nee	Nee
Zandvoort	16-12-2003	24-08-2007	Noord-Hollands Archief	28-02-2007	V		Nee	Ja deels	Ja tot 1980	Nee		Nee
Zeevang	26-02-2007	30-08-1995	Waterlands Archief	31-07-2003	IT		Nee	Nee	In bewerking	Ja	Ja	
Zijpe	28-09-2004	21-11-2002	RHC Alkmaar	06-03-2008	IT		Ja	Ja				
Zuid-Holland												
Alblasserdam	07-12-2006	30-07-1961	Erfgoedcentrum DiEP	08-02-2008	A		Deels	Ja, deels	Ja	Ja	Ja	Ja
Albrandswaard	29-05-2006	05-04-1988	Gemeentearchief Rotterdam	03-09-1998	IT		Ja, t/m 1982	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Alkemade	28-06-2005	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	24-08-1990	31-01-2008	A		Ja	Ja, t/m 1990	Nee	Nee	Ja	Nee
Alphen aan den Rijn	03-06-1999	17-03-2004	Streekarchief Rijnlands Midden	27-11-2006	A		Ja	Ja, t/m 1993	Nee	Nee	Ja	Nee
Barendrecht	29-05-2006	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	Gemeentearchief Rotterdam	18-11-2008	A		Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Bergambacht	30-05-2006	25-10-1996	Streekarchief Midden-Holland	08-06-1995	IT		Nee	Ja, t/m 1984	Ja	Nee	Nee	Nee
Bernisse	16-09-2008	30-06-1987	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	18-09-2003	A		Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Binnenmaas	26-04-2007	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	in 2009 naar Erfgoedcentrum DiEP	09-03-2007	A		Deels	Deels	Ja	Ja	Ja	Ja

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Zuid-Holland											
Bodegraven	22-01-1998	07-10-1996	Streekarchief Rijnstreek	18-06-1996	IT	Ja	Ja				
Boskoop	13-06-2002	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	01-07-1993	14-02-2007	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Brielle	12-09-2006	02-11-1995	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	02-11-2006	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Capelle aan den IJssel	09-06-1997	03-04-1995	Gemeentearchief Rotterdam	07-07-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Cromstrijen	01-04-1997	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Erfgoedcentrum DIEP	26-06-2007	A	Ja	Ja, tot 1984	Nee	Nee	Nee	Nee
Delft	29-05-1997	28-04-1986	Erfgoed Delft e.o.	13-06-2008	A	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Dirksland	22-05-1975	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Goeree-Overflakkee	02-03-2004	A	Deels	Ja, tot 1986	Ja	Nee	50%	Ja
Dordrecht	01-01-1996	10-11-2005	Erfgoedcentrum DIEP	24-04-2007	A	Ja t/m 1989	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Giessenlanden	30-03-2006	17-07-2002	Regionaal Archief Gorinchem	03-11-2008	A	Ja, tot 1985	Ja, tot 1985	Nee	Nee	Nee	Nee
Goedereede	20-02-1997	12-07-1970	Streekarchief Goeree-Overflakkee	16-04-2002	IT	Deels	Ja, tot 1986	Nee	50%	Ja	Nee
Gorinchem	31-08-2006	23-03-1994	Regionaal Archief Gorinchem	06-11-2008	A	Ja, behalve archief gemeentewerken	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Gouda	28-06-2004	Voldoet aan de Regeling, niet gemeld aan GS	Streekarchief Midden-Holland; voldoet deels niet aan de Regeling	17-10-2007	A	Nee	Ja, t/m 1975	Ja	Nee	Ja, i.v.m. nieuwbouw 2011	Nee
Graafstroom	28-11-2006	02-06-1987	Erfgoedcentrum DIEP	27-02-2007	A	Deels	Deels	Ja	Ja	Ja	Ja
s-Gravenhage	23-06-2005	26-10-1985	Haags Gemeentearchief	07-11-2001	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	1990-2010

Hardinxveld-Giessendam	19-12-1996	17-03-1987	Erfgoedcentrum DiEP	07-05-2001	A		Deels	Deels	ja	ja	ja	ja	ja
Hellevoetsluis	29-06-2006	14-03-1995	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	30-03-2000	A		ja	ja	Nee	ja	Nee	ja	Nee
Hendrik-Ido-Ambacht	16-12-1997	27-03-1986	Erfgoedcentrum DiEP	22-02-2007	A		ja	ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Hillegom	14-09-2006	06-12-1995	Regionaal Archief Leiden	03-11-2007	A		ja	ja	Nee	Nee	ja	ja	
Jacobswoude	23-12-2004	06-12-1995	Streekarchief Rijnlants Midden	21-09-1995	A		ja, t/m 1990	ja	Nee	Nee	ja	ja	Nee
Katwijk	31-10-1996	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	27-04-2000	07-12-2007	A		ja, tot 1985	ja	Nee	Nee	ja	ja	Nee
Korendijk	01-01-2003	21-10-1988	Erfgoedcentrum DiEP	18-02-2004	IT		Deels	Deels	ja	ja	ja	ja	ja
Krimpen aan den IJssel	28-09-2006	14-03-1997	Streekarchief Midden-Holland	11-11-1999	IT		Nee	ja, t/m 1979	ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Lansingerland	18-01-2007	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Gemeentearchief Rotterdam	06-02-2008	A		ja	ja	Nee	Nee	ja	ja	Nee
Leerdam	29-06-2000	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	10-03-1987	19-02-2008	A		ja	ja	Nee	Nee	ja	ja	Nee
Leiden	12-03-2004	Meerdere archiefruimten voldoen niet aan de Regeling	Regionaal Archief Leiden	27-10-2005	A		ja, tot 1985	ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Leiderdorp	12-06-1998	12-03-1993	Regionaal Archief Leiden	03-02-1998	IT		ja, tot 1985	ja	ja, m.u.v. aanvullingen	Nee	Nee	ja	Nee
Leidschendam-Voorburg	28-09-2004	Archiefbe- waarplaats Leidschendam wordt tevens als archiefruimte gebruikt	21-04-1998 Leidschendam; 03-12-2001 Voorburg	28-04-2008	A		Deels	Deels	ja	ja	Nee	Nee	Nee
Liesveld	30-01-2007	25-01-1990	Erfgoedcentrum DiEP	14-09-2007	A		Deels	Deels	ja	ja	ja	ja	ja
Lisse	18-12-2008	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	20-03-1981	04-09-2008	A		ja	ja	Nee	Nee	ja	ja	Nee

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Zuid-Holland											
Maassluis	31-05-2005	18-08-1976	Stadsarchief Vlaardingen	27-05-2003	IT	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	
Middelhamnis	08-12-2005	27-03-1986	Streekarchief Goeree-Overflakke	11-01-2008	A	Ja, tot 1986	Ja, tot 1986	Ja	Nee	50%	Ja
Midden-Delfland	27-09-2005	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Erfgoed Delft e.o.	16-03-2004	IT	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Is geadviseerd bij de laatste inspectie
Moordrecht	19-12-2006	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Midden-Holland	18-01-1998	A	Nee	Ja, t/m 1976	Ja	Nee	Ja, gem.herind.2010	Nee
Nederlek	14-02-2006	30-12-1988	Streekarchief Midden-Holland	15-02-2001	A	Nee	Ja, t/m 1984	Ja	Nee	Ja, 1968-1985	
Nieuwkerk aan den IJssel	12-03-1997	26-09-1989	Streekarchief Midden-Holland	28-02-1997	A	Nee	Ja, t/m 1975	Ja	Ja, t/m 1985	Ja, gem.herind.2010	Nee
Nieuwkoop	31-05-2007	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Rijnlants Midden	17-06-2004	A	Ja	Ja, t/m 1990	Nee	Nee	Ja	Nee
Nieuw-Lekkerland	12-10-2006	06-06-1996	Erfgoedcentrum DIEP	16-10-2003	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Noordwijk	19-12-2006	09-10-1985	Regionaal Archief Leiden	30-11-2004	A	Nee, 1931-1980	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Noordwijkerhout	31-10-1996	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	02-09-2004	23-08-2005	A	Ja, t/m 1980	Ja, tot 1980	Nee	Nee	Ja	Nee
Oegstgeest	27-09-2007	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	26-10-1999	28-04-2003	A	Ja	Ja	Ja tot 1981	Nee	Nee	Nee
Oostflakke	14-11-1996	17-03-1987	Streekarchief Goeree-Overflakke	24-11-1999	IT	Ja	Ja, tot 1986	Nee	50%	Ja	Nee
Oud-Beijerland	23-10-1997	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	26-03-1996	26-08-2008	A	Ja	Deels	Ja tot 1976	Ja		Ja

Ouderkerk	01-01-2007	05-09-1985	Streekarchief Midden-Holland	08-09-1999	IT	Ja	Ja, t/m 1984	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Papendrecht	30-05-1996	06-02-1991	Erfgoedcentrum DiEP	03-02-2003	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Pijnacker-Nootdorp	29-06-2006	28-08-1996	Erfgoed Delft e.o.	07-06-2001	A	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	is geadviseerd bij laatste inspectie
Reeuwijk	19-11-1990	23-03-1999	RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	06-09-1996	IT	Nee, tot 1980	Deels		Nee	Nee		
Ridderkerk	18-04-2006	24-04-2005	Gemeentearchief Rotterdam	20-03-2007	A	Ja, tot 1969	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Rijnwoude	01-07-2004	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Rijnlants Mid-den	09-09-1999	IT	Ja	Ja, t/m 1990	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Rijswijk	14-03-2006	23-08-1994	Erfgoed Delft e.o.	15-01-2004	IT	Ja	Ja, t/m 1978	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rotterdam	01-07-2004	ca. 43 ruimten voldoen deels niet aan de Regeling	Gemeentearchief Rotterdam	12-07-2004	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Rozenburg	14-12-2006	04-07-1990	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	29-05-2006	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Schiedam	12-12-2005	08-03-1983	Gemeentearchief Schiedam	08-11-2006	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Schoonhoven	29-05-1997	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Midden-Holland	21-01-2004	A	Ja	Ja, t/m 1984	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Sliedrecht	28-06-2004	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Erfgoedcentrum DiEP	09-10-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Spijkernisse	02-06-1999	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	13-01-1996	IT	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
Strijen	24-04-2001	11-03-1998	Erfgoedcentrum DiEP	19-01-2000	IT	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Teylingen	27-09-2007	Archiefbe- waarplaatsen Sassenheim en Voorhout worden tevens gebruikt als archief ruimten	Regionaal Archief Leiden	16-02-2007	A	Ja	Voorhout 1930-1989 nog niet overgebracht; Warmond tot 1985	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
Vlaardingen	08-12-1999	Voldoet aan de Regeling, niet gemeld aan GS	Stadsarchief Vlaardingen	17-11-2006	A	Deels	Deels	Ja	Ja	Ja	Ja	2008-2011
Vlist	26-09-2006	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Midden-Holland	08-04-1998	IT	Ja	Ja, t/m 1984	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Zuid-Holland											
Voorschoten	31-10-1996	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	23-10-1986; voldoet niet aan de Regeling	23-06-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Waddinxveen	27-09-2006	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Midden-Holland	31-08-1994	IT	Nee	Ja, t/m 1975	Nee	Nee	Ja	Nee
Wassenaar	05-07-1999	Archiefruimte wordt aangepast aan de Regeling	Klimaatregeling is in 2007 aangebracht	29-08-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Westland	27-04-2004	Archiefruimten in voormalige gemeentehuizen voldoen aan de Regeling	Historisch Archief Westland	11-10-2006	A	Ja, t/m 1979	Wateringen t/m 1979; Monster t/m 1979; De Lier t/m 1934; s-Gravenzande t/m 1984; Naaldwijk t/m 1986	Ja	Ja	Ja	Nee
Westvoorne	01-12-2006	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg	26-08-1993	IT	Ja	?	Nee	Nee	Ja	Nee
Zederik	26-03-2007	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	02-04-1991	06-02-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
Zevenhuizen-Moerkapelle	05-06-2007	02-04-2003	Streekarchief Midden-Holland	02-04-2003	A	Nee	Ja, t/m 1971	Ja	Nee	Ja, gem. herind. 2010	Nee
Zoetermeer	23-02-2006	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt	Gemeentearchief Zoetermeer	03-11-2006	A	Ja, tot 1976	Ja, tot 1976	Ja	Ja	Nee	Ja
Zoeterwoude	22-12-1994	12-07-2001	Regionaal Archief Leiden	18-08-2003	IT	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
Zwijndrecht	29-05-1997	Archiefbewaarplaats is nu archiefruimte	Erfgoedcentrum DIEP	22-09-2008	A	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee

Utrecht												
Abcoude	21-11-1999	Voldoet niet aan de Regeling	RHC Vecht en Venen te Breukelen. GS 12-7-2007	20-04-2004	IT	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Onbekend	Ja
Amersfoort	29-06-1999	Voldoet aan de Regeling	Archief Eerland. GS 4-11-1980; goeuring kli-maatinstallatie GS 20-10-2006	31-12-2006	A	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	NVT	Nee
Baarn	25-08-1999	Voldoet aan de Regeling	Archief Eerland	18-05-2004	A	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	NVT	Nee
De Bilt	21-12-1999	Archiefruimte annex archiefbe-waarplaats deels ontruimd na calamiteit maart 2007	RHC Vecht en Venen te Breukelen. GS 12-7-2007	31-12-2008	I, A	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja
Breukelen	21-12-1999	Voldoet aan de Regeling	RHC Vecht en Venen	27-01-2004	IT	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja
Bunnik	28-01-1999	Archiefbewaar-plaats wordt te-rens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	1. Archiefbe-waarplaats Bunnik. GS 16-10-1995 en 07-12-2000 (klimaatinstal-latie). 2. Archief-bewaarplaats RHC Zuidoost Utrecht te Wijk bij Duurstede	20-10-2004	A	Nee	tot 1964	Ja, tot 1964. Archiefdeel 1964-1995 + bouwvergunning-deels	Nee	NVT	NVT	Nee
Bunschoten	24-09-1998	Archiefbewaar-plaats wordt te-rens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	8-4-1986; 7-12-1999 (klimaat-in-stallatie)	31-12-1999	A	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	NVT	Nee
Eemnes	28-01-2002	Archiefruimte BEL-gemeenten te Eemnes. Voldoet aan de Regeling	Archief Eerland	1-5-2007 t/m 30-6-2007; 18-12-2008	IT, A	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	NVT	Nee

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Cereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Utrecht											
Houten	26-01-1999	Voldoet aan de Regeling	1. Archiefbewaarplaats in het gemeentehuis, Het Kant goedgekeurd GS 31-1-2006. 2. Archiefbewaarplaats RHC Zuidoost Utrecht te Wijk bij Duurstede	18-05-2006	A	Ja, t/m 1981	Nee	1982-2005	Ja	Ja	Ja
Leusden	28-10-1999	Voormalige archiefbewaarplaats, aangewezen als archiefruimte bij Rb 29-4-1999. Voldoet grotendeels aan de Regeling.	Archief Eemland	31-12-2007 (Archief Eemland)	IT	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	Nee
Loenen	21-12-1999	Archiefruimte voldoet aan de Regeling	RHC Vecht en Venen te Breukelen. GS 12-7-2007	12-02-2003	A	Ja	Ja	Ja	Nee	Onbekend	Nee
Lopik	27-11-2008	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archiefruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	1. Archiefbewaarplaats te Lopik. GS 4-12-1996 (bouw); 7-4-1998 (inrichting); 29-4-2005 (nieuwe klimaatbeheersing) 2. RHC Rijnstreek en Lopikerwaard te Woerden	15-02-2007	A	Nee	Nee	Ja, bouwvergunningen Lopik, Benschop en Polsbroek (t/m 1988)	Nee	Nee	Ja, in 2009 (Gemeente Lopik, 1943-1988)
Maarsse	02-04-2007	Archiefruimte voldoet aan de Regeling	RHC Vecht en Venen te Breukelen. GS 12-7-2007	12-02-2003	A	Nee	Ja	Ja	Ja	Onbekend	Ja
Montfoort	22-12-1997	Voldoet aan de Regeling	RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	2-3 / 30-8-2004	A	Nee	Ja (voorm. gemeente Willeskop)	Ja (voorm. gemeente Linschoten)	Ja (Montfoort t/m 1988)	Ja	Nee

Nieuwegein	02-07-1998	Voldoet grotendeels als tijdelijke archief-ruimte	Vanaf 1-7-2007 aanwijzing tijdelijke archief-ruimte van de gemeente IJsselstein	2007/2008	IT													
Oudewater	04-09-1997	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	27-07-1998	1-1-2007 t 3-7-2007	A	Nee	Nee	Ja	Ja (v.m. gemeenten Hoenkoop en Snelrewaard)	Ja (gemeente Oudewater, 1939-1988)	Ja (gemeente Oudewater, 1939-1988)	Ja (gemeente Oudewater, 1939-1988)	Nee					
Renswoude	29-06-1999	Voldoet niet aan de Regeling	Archief Eerland	25-5-2007 (Archief Eerland)	IT	Nee	Nee	Ja	Ja	NVT	NVT	NVT	Nee					
Rhenen	15-12-1998	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	1. Archiefbewaarplaats in gemeentehuis: GS 4-12-2001; verandering van inrichting: GS 13-11-2003; maken doorvoeringen: GS 7-3-2007	08-03-2007	A	Ja	Ja, t/m 1994	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT					
De Ronde Venen	27-01-1994	Archief-ruimte (voormalige archiefbewaarplaats) voldoet aan de Regeling	RHC Vecht en Venen te Breukelen. GS 12-7-2007	14-02-2003	A	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Onbekend	Ja					
Soest	19-09-1996	Aparte archief-ruimte in kelder laatst getoetst 11-2-2002. Onduidelijk of deze voldoet aan de regeling	11-12-1989 (bouw); 29-06-2006 (klimaatinstallatie en bijkomende werken)	29-05-2007	A	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee					
Utrecht	14-10-2004	Archief-ruimten Brandweer Post Leidsche Rijn, Belcampostraat 10 en wijk-vicecentrum Meern-De Vleuten-De plein 1, Vleuten zijn in 2008 aangewezen als archief-ruimten en voldoen aan de Regeling.	20-1-2005; verandering inrichting / interne verbouwing depots R-toren: GS 20-1-2005. Depots G-toren voldoen niet aan de Regeling	01-09-2008	A													

Gemeenten	Archiefverordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie: IT: Integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolgininspectie; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Utrecht											
Utrechtse Heuvelrug	22-11-2007	Archiefruimten in vm gemeentehuizen Driebergen-Rijsenburg en Leersum voldoen als tijdelijke archief-ruimten	RHC Zuidoost Utrecht te Wijk bij Duurstede	01-10-2007	A	Ja, t/m 2005. Uitzonderend de voormalige gemeente Maarn	Ja	Ja, voormalige gemeente Maarn (20 m)	Ja	Ja	Nee
Veenendaal	27-04-2005	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	4-12-1996 (bouw); 7-4-1998 (inrichting)	1998?	A						
Vianen	17-11-1987	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	30-9-2008 (bouw en inrichting)	16-1-2009 (eindschouw bouw en inrichting)	A						
Wijk bij Duurstede	30-03-1999	Voldoet aan de Regeling	RHC Zuidoost Utrecht: bouw 19-2-1980; herstelna calamiteit 18-11-2003	31-12-2004	A	Ja, t/m 1995. Uitzonderend de bouwvergunningen Cothen, 1950-1995	Ja	Ja, bouwvergunningen Cothen, 1950-1995.	Nee	Nee	Nee
Woerden	24-04-2003	Nog niet getoetst door PAI	23-03-1994	31-12-1994	A	Ja	Ja	Nee	Nee	NVT	Nee
Woudenberg	19-12-1996	Voldoet niet aan de Regeling	Archief Eemland	2004, 2007 (Archief Eemland)	IT	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	Nee
IJsselstein	24-04-2008	Archiefbewaarplaats wordt tevens als archief-ruimte gebruikt. Voldoet aan de Regeling	22-03-1999	03-05-2004	A	Nee	Nee	Ja (t/m 1979, m.u.v. bouwvergunningen, 1943-1988)	Nee	Nee	Nee
Zeist	30-01-2006	Voldoet niet aan de Regeling	23-3-1983: voldoen niet meer aan de Regeling	29-09-2006	IT	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja

Flevoland													
Almere		Voldoet niet aan de Regeling	Geen goedgekeurde archiefbewaarplaats	2007	A	Nee	Nee	Nee	ja	ja	Nee	ja	ja
Dronten	jaren '80	Voldoet niet aan de Regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	18-06-2002 (huidige inspectie loopt nog. Rapport wordt 2009 verwacht.)	IT	Nee	Nee	Nee	ja, tot 1972	ja	Onbekend	Onbekend	ja
Lelystad	2007	Voldoet aan de Regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	02-07-2002	IT	Nee	ja, tot 1979	Nee	ja, tot 1979	Nee	Nee	ja	ja
Noordoostpolder		Voldoet niet aan de Regeling	NVT	2008	A	Nee	NVT	NVT	ja, 1942-1986	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend
Urk	2006	Voldoet niet aan de Regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	20-08-2002	IT	Nee	ja, tot 1959	Nee	ja, tot 1959	Nee	Nee	Nee	Nee
Zeevolde	2008	Voldoet niet aan de Regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	25-06-2002	IT	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Noord-Holland													
Waterschappen		Archiefuimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie. IT: Integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolginginspectie; IC: Incidentinspectie	Archiefen vóór 1989 bewerkt?	Archiefen vóór 1989 overgebracht?	Archiefen deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?		
Hoogheemraadschap AGV / Watermet	07-05-1998	17-04-2003	Amstel Gooi en Vecht; goedkeurd door GS: 12-6-2002	27-06-2006	IC	ja, alles met toegang	ja, uitgezonderd ZAG (1975-96)	ja	ZAG (1975-1996) en HAV (1991-1996)	HAV en ZAG	HAV en ZAG		
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	27-05-2005	Voldoen niet aan de Regeling	Waterlands Archief, RHC Alkmaar, Westfries Archief	05-06-2007	IT, V	Nee	Nee	Nee	ja	Nee	Nee		
Zuid-Holland													
Rijnland	19-01-2005	Archiefbewaarplaats is tevens archiefuimte	29-10-1999	13-06-2007	A	ja	ja	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Deilfand	16-09-2004	Archiefbewaarplaats is tevens archiefuimte	17-06-2004	28-05-2008	A	ja	ja	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Schieland en de Krimpenerwaard	30-03-2005	Archiefbewaarplaats is tevens archiefuimte	13-06-2005	28-07-2008	A	ja	ja	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Hollandse Delta	21-11-2006	nieuwbouw recent afgerond; voldoet aan de Regeling	Gemeentearchief Rotterdam	07-04-2005	A	ja	ja	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Waterschappen	Archief verordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie. IT: Integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolging; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Utrecht											
Hoogheemraadschap AGV / Waternet	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland	Zie bij Noord-Holland
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	06-07-1998	Nog niet getoetst door PAI	RHC Rijnstraak en Lopikerwaard	18-9 t/m 30-11-2006 (Inspectie Groene Hart Archieven)	IT	Ja	Ja	NVT	NVT	NVT	NVT
Waterschap Vallei en Eem	06-01-1997	Betreft voornamelijk archiefbewaarplaats, goedgekeurd door GS 16-7-1998	Archief Eemland			Ja	Ja	NVT	NVT	NVT	NVT
Flevoland											
Waterschap Zuiderzeeland	1999	Voldoet aan de Regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	10-09-2002	IT	Nee	Nee	Ja	Nee	NVT	Nee
Wgr-regeling											
Wgr-regeling	Archief verordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie. IT: Integrale inspectie, A: Aspectinspectie; V: Vervolging; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Noord-Holland											
Gewest Gooi en Vechtstreek	-	Voldoet niet aan de Regeling	Streekarchief Gooi en Vechtstreek	10-12-2004	IT	Ja	Nee				
Milieudienst Waterland	-	Voldoet niet aan de Regeling	Waterlands Archief	27-03-2007	IT	Niet van toepassing					
Milieudienst IJmond	15-11-2005	Voldoet groten-deels aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	01-07-2004	IT	Niet van toepassing					
SW Paswerk Kennemerland	-	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	29-05-2007	IT	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Veiligheidsregio Kennemerland	-	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	11-12-2006	IT	Niet van toepassing					

Wgr-regeling	Archief-verordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie. IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolging; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Utrecht											
Sociale Dienst Baarn, Bunschoten, Soest (BBS) te Soest	Concept-post- en archiefregeling 2007	Archiefruimte van de gemeente Soest	Gemeente Soest	30-01-2007	V	Niet van toepassing					
Woonwagenschap Zeist e.o. Zeist	Archiefverordening gemeente Zeist is van toepassing	Archiefruimte van de gemeente Zeist	Gemeentearchief Zeist	09-11-2005	IT	Nee	Nee	Nee	Nee		
Flevoland											
Hulpverleningsdienst Flevoland	-	Voldoet niet aan de regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	10-09-2002	IT	Niet van toepassing					
Regiopolitie											
	Archief-verordening	Archiefruimten: verklaring van geen bezwaar GS resp. getoetst aan de Regeling	Archiefbewaarplaats: goedkeuring GS	Laatste inspectie door GS (PAI)	Aard van de inspectie. IT: Integrale inspectie; A: Aspectinspectie; V: Vervolging; IC: Incidentinspectie	Archieven vóór 1989 bewerkt?	Archieven vóór 1989 overgebracht?	Archieven deels bewerkt?	Bewerking gaande?	Gereed vóór 1-1-2010?	Bewerking ingepland?
Noord-Holland											
Amsterdam-Amstelland	26-06-1997	Voldoet groten deels aan de Regeling	Stadsarchief Amsterdam	21-12-2006	A	Ja tot 1994	Ja	Deels bewerkt	Ja	-	
Gooi en Vechtstreek	15-12-2006	Archiefbewaarplaats van streekarchief Gooi en Vechtstreek	Streekarchief Gooi en Vechtstreek	08-06-2005	IT	Ja	Ja				
Kennemerland	23-09-2004	Voldoet niet aan de Regeling	Noord-Hollands Archief	08-12-2008	A	Ja	Ja				
Noord-Holland Noord	15-05-1998	16-08-2004	RHC Alkmaar	24-11-2005	A	Ja tot 1994	Ja				
Zaanstreek-Waterland	12-10-2001	22-11-2004	Gemeentearchief Zaanstad	13-12-2004	IT	Ja tot 1992	Ja	Niet van toepassing	Nee	Ja	Nee

Zuid-Holland											
Rijnmond	05-06-2000	Worden verbeteringen aangebracht	Gemeentearchief Rotterdam	15-11-2001	A		Ja, t/m 1994	Ja	Nee	Nee	Nee
Haaglanden	04-02-1998	07-11-2001	Haags Gemeentearchief	25-10-2001	A		Ja, t/m 1994	Ja	Nee	Nee	Ja
Hollands Midden	in voorbereiding	voldoet niet aan de Regeling	Regionaal Archief Leiden	10-10-2007	A		Nee	Nee	Nee	Nee	Ja
Zuid-Holland Zuid	03-07-1997	voldoet aan de Regeling	Erfgoedcentrum DIEP	26-01-2005	A		Ja, t/m 1994	Ja	Nee	Nee	Ja
Utrecht											
Utrecht	12-04-1999	Centrale archiefruimte Hoofdbureau Paardenveld: voldoet met flankerende maatregelen aan de Regeling	Het Utrechts Archief	21-2-2007 t/m 1-12-2008	V		Ja, tot 1994	Nee	Niet van toepassing	Nee	Niet van toepassing
Flevoland											
Flevoland	2000	Voldoet niet aan de regeling	Nieuw Land Erfgoedcentrum	01-12-2008	IT		Ja	Nee	Niet van toepassing	Ja	Nee

Bijlage 2 Toegekende bijdragen en subsidies provincies

Alle bijdragen en subsidies zijn eenmalig tenzij anders vermeld

Tabel provinciale subsidies publiektoegankelijkheid archieven 2007-2008		
Provincie Noord-Holland		
Subsidies vorming regionale historische centra		
Zaans Archief	Nieuwbouw in project Invoerden in stadhuis Zaandam	€ 165.000
Drie archiefdiensten regio Gooi en Vecht	Gezamenlijke website GooienVechthistorisch.nl	€ 250.000
Provincie Zuid-Holland		
Structurele subsidie Provinciaal Historisch Centrum		
Provinciaal Historisch Centrum	Activiteiten en website geschiedenisvanzuidholland.nl	€ 445.000 jaarlijks
Eenmalige bijdragen voor aansluiting bij streekarchieven		
Binnenmaats	Aansluiting bij DiEP, Dordrecht	€ 37.835
Hendrik Ido Ambacht	Aansluiting bij DiEP, Dordrecht	€ 17.266
Giessenlanden	Aansluiting bij Regionaal archief Gorinchem	€ 14.651
Teylingen	Aansluiting bij Regionaal archief Leiden	€ 34.732
Hillegom	Aansluiting bij Regionaal archief Leiden	€ 27.520
Alkemade	Aansluiting bij Streekarchief Rijnlands Midden	€ 14.240
Provincie Utrecht		
Subsidies vorming regionale historische centra		
Het Utrechts Archief	Inrichting publieksfunctie Hamburgerstraat	€ 300.000, -
RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	Aansluiting gemeenten Lopik, Oudewater en IJsseltuin	€ 200.000, -
RHC Zuidoost Utrecht	Bouw en inrichting RHC	€ 500.000, -
Subsidies stimuleringskrediet archieven		
Oudkatholieke Parochie H.H. Michael en Johannes de Doper	Conservering kerkarchief	€ 160, -
Archief Eemland	Digitalisering Burgerlijke Stand Eemland	€ 6.500, -
Het Utrechts Archief	Verfilming Burgerlijke Stand	€ 2.600, -
Bunnik	Restauratie historische archieven	€ 20.000, -
Montfoort	Restauratie historische archieven	€ 1.350, -
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden	Restauratie waterschapsarchieven	€ 7.000, -
Subsidie veiligheidszorg		
Erfgoedhuis Utrecht	Bescherming cultureel erfgoed	€ 79.427, -

Archiefdiensten in de Randstadprovincies per 31 december 2008

Legenda

- Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Westfries Archief
- Noord-Hollands Archief
- Gemeentelijke Archiefdienst Zaanstad
- Waterlands Archief
- Stadsarchief Amsterdam e.o.
- Gemeentearchief Weesp
- Streekarchief Naarden e.o.
- Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek
- Stadsarchief Almere
- Nieuw Land
- Archief Eemland
- Gemeentearchief Bunschoten
- Streekarchivariaat Kromme Rijngebied - Utrechtse Heuvelrug
- Gemeentearchief Zeist
- RHC Vecht en Venen
- Het Utrechts Archief
- RHC Rijnstreek en Lopikerwaard
- Streekarchief Rijnlands Midden
- Streekarchief Midden-Holland
- Regionaal Archief Leiden, Hillegom, Leiderdorp, Noordwijk, Rijnsburg, Teylingen, Zoeterwoude
- Gemeentearchief Zoetermeer
- Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg
- Gemeentearchief Den Haag
- Erfgoed Delft e.o.
- Historisch Archief Westland
- Samenwerkingsverband Vlaardingen, Maassluis
- Gemeentearchief Schiedam
- Streekarchief Voorne Putten en Rozenburg
- Samenwerkingsverband Albrandswaard, Barendrecht, Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Bleiswijk, Capelle a/d IJssel, Ridderkerk, Rotterdam
- Erfgoedcentrum DiEP Alblasterdam, Binnenmaas, Cromstrijen, Dordrecht, Graafstroom, 's-Gravendeel, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht Korendijk, Liesveld, Nieuw-Lekkerland, Papendrecht, Sliedrecht, Strijen, Zwijndrecht
- Erfgoedcentrum Regionaal archief Gorinchem
- Streekarchief Goeree-Overflakkee
- Gemeente zonder benoemde archivaris
- Nationaal Archief
- Provinciegrenzen

